

**PROGRAMES D'ASSIGNATURES
1996-97**

Facultat de Filosofia

INDEX

PRIMER CICLE

Antropologia Filosòfica I	A1 i B1	1
Antropologia Filosòfica I	A2	2
Antropologia Filosòfica II	A1, A2 i B1	3
Ètica I	A1	4
Ètica I	A2	5
Ètica I	B1	6
Ètica II	A1	7
Ètica II	A2	8
Ètica II	B1	9
Introducció a la Lògica I	A1, A2 i B1	10
Introducció a la Lògica II	A1, A2 i B1	11
Filosofia del Llenguatge I	A1	12
Filosofia del Llenguatge I	A2 i B1	13
Filosofia del Llenguatge II	A1	15
Filosofia del Llenguatge II	A2 i B1	16
Història de la Filosofia Antiga I	A1	17
Història de la Filosofia Antiga I	A2	18
Història de la Filosofia Antiga I	B1	19
Història de la Filosofia Antiga II	A1	20
Història de la Filosofia Antiga II	A2	22
Història de la Filosofia Antiga II	B1	23
Història de la Filosofia Moderna I	A1, A2 i B1	24
Història de la Filosofia Moderna II	A1, A2 i B1	25
Teoria del Coneixement I	A1	26
Teoria del Coneixement I	A2	27
Teoria del Coneixement I	B1	28
Teoria del Coneixement II	A1	29
Teoria del Coneixement II	A2	30
Teoria del Coneixement II	B1	31
Filosofia de la Cultura I	A1 i B1	32
Filosofia de la Cultura II	A1 i B1	33
Teories Ètiques I	A1 i B1	34
Teories Ètiques II	A1 i B1	35
Filosofia Social I	A1 i B1	36
Filosofia Social II	A1 i B1	37

Història de la Filosofia Medieval I	A1	38
Història de la Filosofia Medieval I	B1	39
Història de la Filosofia Medieval II	A1	40
Història de la Filosofia Medieval II	B1	41
Història de la Filosofia del Renacimiento I	A1 i B1	42
Història de la Filosofia del Renacimiento II	A1 i B1	43
Lògica I	A1 i B1	44
Lògica II	A1 i B1	45
Història de la Ciència I	A1 i B1	46
Història de la Ciència II	A1 i B1	47
Filosofia de la Naturalesa I	A1 i B1	48
Filosofia de la Naturalesa II	A1 i B1	49
Filosofia de la Història I	A1 i B1	50
Filosofia de la Història II	A2 i B1	51

SEGON CICLE

Filosofia Contemporània I	A1, A2 i B1	52
Filosofia Contemporània II	A1, A2 i B1	54
Estètica I	A1	56
Estètica I	B1	57
Estètica II	A1	58
Estètica II	B1	59
Filosofia de la Ciència I	A1	60
Filosofia de la Ciència II	A1	61
Filosofia Política I	A1	62
Filosofia Política I	A2	63
Filosofia Política I	B1	65
Filosofia Política II	A1	66
Filosofia Política II	A2	67
Filosofia Política II	B1	69
Metafísica I	A1	70
Metafísica I	A2	71
Metafísica I	B1	72
Metafísica II	A1	73
Metafísica II	A2	74
Metafísica II	B1	75
Antropologia Filosòfica Contemporània I: Lectura de G. Colli	A1 i B1	76
Antropologia Filosòfica Contemporània II: Existencialisme	A1 i B1	77
Estètica III: La Teoria de l'Art després de Hegel	A1	78
Estètica IV: Filosofia i Narració	A1	79
Socràtes: Ètica i Política	B1	80
Binètica	B1	81
Les Ètiques de la Il·lustració Escocesa	A1	82

Teories sobre la Llei Natural	A1	83
Història de la Filosofia Contemporània I: Paraxi	B1	84
Història de la Filosofia Contemporània II:		
Historicitat i Desnaturalització	A1	85
Història de la Filosofia Contemporània III:		
Introducció a la Filosofia de Gadamer	A1	86
Història de la Filosofia Contemporània IV: Vida, Política i Art	B1	87
Història de la Filosofia Contemporània V: Els Situacionistes	B1	88
Història de la Filosofia Contemporània VI:		
Lectura de Simone Weil i Maria Zambrano	A1	89
Temes de Filosofia de la Ciència I		
Ciència, Tecnologia i Societat I	A1	90
Ciència, Tecnologia i Societat II		
Ciència, Tecnologia i Societat II	A1	91
Temes de Cosmologia I: Lectura del De Anima d'Aristòtil	B1	92
Temes de Cosmologia II: Lectura de la Física d'Aristòtil	B1	93
Temes de Filosofia del Llenguatge I: Filosofia de la Memòria	A1	94
Temes de Filosofia del Llenguatge II: El Llenguatge i el Món	A1	95
Estat Modern i Democràcia	B1	96
Justícia, Política i Mercat	B1	97
Qüestions de Biologia	A1	98
Comunitat i Poder	B1	99
Temes d'Història de la Ciència I: La Ciència en la Il·lustració	A1	100
Temes d'Història de la Filosofia I: Plató i els Peripatètics	B1	101
Temes d'Història de la Filosofia II: Plató i la Dialèctica	B1	102
Temes d'Història de la Filosofia III:		
Física i Metafísica en Aristòtil I	A1	103
Temes d'Història de la Filosofia IV:		
Física i Metafísica en Aristòtil II	A1	104
Temes d'Història de la Filosofia V:		
Artes de Vitanova i Filosofia I	B1	105
Temes d'Història de la Filosofia VI:		
Artes de Vitanova i Filosofia II	B1	107
Temes d'Història de la Filosofia VII:		
Religió i Filosofia en el Renacimiento	A1	109
Temes d'Història de la Filosofia VIII:		
Erasmus de Rotterdam	A1	110
Temes d'Història de la Filosofia IX:		
Leibniz i la Física Newtoniana	B1	111
Temes d'Història de la Filosofia X:		
Educació Moral i Estètica, de Fichte a Schiller	B1	112
Temes d'Història de la Filosofia XI:		
Lectura de l'Enciclopèdia de Hegel I	A1	113
Temes d'Història de la Filosofia XII:		
Lectura de l'Enciclopèdia de Hegel II	A1	114
Temes d'Història i Filosofia de la Lògica I:		
Modalitat i Existència	A1	115
Temes de Lògica I: Sistemes Numèrics	B1	116

Temes de Lògica II: Teories i Models	A1	117
Temes de Lògica III: "Teoria Bàsica de Conjunts"	A1	118
Temes de Lògica IV: Àlgebres de Boole i Lògica	B1	119
Teologia Natural I: Assímetria i Existència de Déu	A1	120
Teologia Natural II: Déu, Món i Home	A1	121
Qüestions de Metafísica I: La Metafísica Presocràtica I	B1	122
Qüestions de Metafísica II: La Metafísica Presocràtica II	B1	123
Teoria de la Racionalitat I: El Planejament Racionalista	A1	124
Teoria de la Racionalitat II: Raó i Metafísica en Kant	A1	125
Crítica del coneixement I	B1	126
Crítica del Coneixement II	B1	127

LLIBRE ELECCIÓ

La fenomenologia entre Husserl i Heidegger	A1	128
--	----------	-----

Antropologia Filosòfica I**Matèria:** Antropologia**Cicle:** I**Tipus:** troncal**Crèdits:** 6**Període lectiu:****Hores setmanals:** Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —**Departament:** *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura***Professorat:** *Francesc Peraino i Blau (A1 i B1)***Llengua:** català**Grup:** A1 i B1**Temari**

1. Introducció: El problema de l'home com a problema filosòfic

2. Models històrics

a) El plantejament inicial: naturalsos i lleis

b) Descartes: el problema ment-cos

c) Feuerbach: el projecte d'una "antropologia filosòfica"

d) Heidegger: antropologia i ontologia o l'"anàlisi de l'existència"

Bibliografia bàsicaCASSIRER, E. *Antropologia Filosòfica*. Mèxic: FCE, 1948.DESCARTES, R. *Meditaciones metafísicas*. Madrid: Alianza, 1977.FEUERBACH, L. *Manifestos antropológicos*. Barcelona: Loin, 1964.HEIDEGGER, M. *El ser y el tiempo*. Madrid: FCE, 1966.PLATO. *Apologia de Sócrates, Crític, Eutífron, Protàgoras*. Barcelona: Ed. 62, 1992.**Sistema d'avaluació**

Examen al final del semestre.

Codi: 111001

Antropologia Filosòfica I

Matèria: Antropologia

Cicle: I

Tipus: presencial **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 9 Pràctiques 1 **Despatx:** —

Departament: Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura

Professorat: José María Ortega

Grup: A1

Llengua: castellà

Temari

1. Estatut del discurs antropològic filosòfic
2. Objecte i mètode de l'antropologia filosòfica. La seva relació amb altres ciències humanes i socials
3. Antropologia filosòfica i filosofia de la Cultura. El subjecte humà entre naturalesa i cultura
4. Funcions de l'antropologia filosòfica

Bibliografia bàsica

- GONZÁLEZ, A. *La pregunta por el hombre*. PPU.
MOREY, M. *El hombre como argumento*. Barcelona: Anthropos, 1987.
SAN MARTÍN, J. *Antropología y filosofía*. Eud.
HEIDEGGER, A. *Kant y el problema de la metafísica*. FCE.
PARIS, C. *El animal cultural*. Crítica.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Codi: 111012

Antropologia Filosòfica II

Matèria: Antropologia

Cicle: I

Tipus: presencial **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 **Despatx:** —

Departament: Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura

Professorat: Otxari Pizate (A1 i B1) i José María Ortega (A2)

Llengua: català (A1 i B1), castellà (A2)

Grup: A1, A2 i B1

Temari

1. El domini del subjecte: s. XVII-XVIII
2. Emancipació d'allò humà: L. Feuerbach, K. Marx
3. Humanisme fenomenològic
4. Existencialisme i humanisme
5. Antihumanisme

Bibliografia bàsica

- GONZÁLEZ, A. *El orden de lo humano*. PPU.
FEUERBACH, L. *La esencia del cristianismo*. Sigüeme.
MARX, K. *Manuscritos económico-filosóficos*. Alianza.
SCHELLER, M. *El puesto del hombre en el cosmos*. Buenos Aires: Losada.
HEIDEGGER, M. *Carta sobre el humanismo*. E. del 80.
SARTRE, J. P. *El existencialismo es un humanismo*. E. del 80.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Ètica I

Màteria: Ètica **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 **Despatx:** -
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: Margarita Nicolau Casanova
Llengua: català **Grup:** A1

Temari

- * 1. Persona i societat: el conflicte moral. Sentiment moral i raonament moral. Consciència. Llibertat
- * 2. Valors i cultura. La crítica de Nietzsche. Relativismes contemporanis
- * 3. La natura humana. La recerca del bé i la felicitat. Diferents teories ètiques: Aristòtil, Epicur, l'utilitarisme
- * 4. L'universalisme kantí. Autonomia
- * 5. Desenvolupament de la personalitat i judici moral. Ètiques deontològiques
- * 6. "L'ètica material dels valors" de M. Scheler

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

- ARANGUREN, J. L. L. *Ètica*. Madrid: Alianza, 1981.
 ARISTÒTIL. *Ètica nicomàquea. Ètica eudèmia*. Madrid: Gredos, 1985.
 BERLIN, I. *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1988.
 BOLADERAS, M. *Libertad y tolerancia. Ética para sociedades abiertas*. Barcelona: Ed. Un., 1993.
 CAMPS, V. (comp.) *Historia de la Ética*, 3 vol. Barcelona: Crítica, 1989-92.
 EPICTET. *Manual d'ètica*. Barcelona: Ed. 62, 1995.
 EPICUR. *Sobre la felicitat*. Barcelona: Ed. 62, 1995.
 GARCÍA GUAL, C. *Epicuro*. Madrid: Alianza, 1981.
 HUME, D. *Investigación sobre los principios de la moral*. Madrid: Alianza, 1993.
 KANT, I. *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*. Madrid: Espasa Calpe.
 MILL, J.S. *Utilitarismo*. Madrid: Alianza, 1984.
 MILL, J.S. *Sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1981.
 NIETZSCHE, F. *Més enllà del bé i del mal*. Barcelona, Ed. 62
 VATTIMO, G. *Introducción a Nietzsche*. Barcelona: Península, 1987.

Sistema d'avaluació

Des comentaris de text al final del semestre.

Ètica I

Màteria: Ètica **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 **Despatx:** -
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: Margarita Nicolau Casanova
Llengua: català **Grup:** A2

Objectius

Introduir l'alumne en el sistema ètic d'Aristòtil amb la finalitat que assolisca un domini conceptual i terminològic d'aquest sistema.

Temari

- * 1. Introducció: definició, metodologia i relació de l'ètica amb d'altres ciències
- * 2. Les tres activitats de l'home segons Aristòtil
- * 3. El bé
- * 4. El mal
- * 5. La felicitat
- * 6. La llei moral
- * 7. La naturalesa humana
- * 8. Els actes humans
- * 9. La consciència
- * 10. La virtut

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Clauses pràctiques: lectura de textos, bàsicament d'Aristòtil.

Bibliografia bàsica

- ARISTÒTIL. *Ètica o Nicomaco*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1981. [Traducció de J. Marín].
 ARANGUREN, J. L. L. *Ètica*. Madrid: Revista de Occidente, 1986.
 PIEPER, A. *Ètica y moral*. Barcelona: Crítica, 1991.
 SIMÓN, R. *Moral*. Barcelona: Herder, 1972.

Sistema d'avaluació

1. Examen final
2. Lectures obligatòries.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Els criteris de correcció en l'examen seran els següents:

1. Ús adequat de la terminologia filosòfica.
2. Precisió conceptual.
3. Correcta presentació formal i ortogràfica.
4. Adequació pregunta-resposta.

Ètica I

Màteria: Ètica

Cicle: I

Tipus: troncal Crèdits: 6 Període lectiu: 7è semestre

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx —

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Professora: Norbert Bilbeny i Garcia

Llengua: català

Grup: B1

Temari

- * 1. Etimologia i història dels conceptes d'ètica i moral
- * 2. La distinció entre ètica i moral
- * 3. Constitució del saber pràctic i objecte de l'ètica
- * 4. El fet de la moralitat
- * 5. L'elecció moral
- * 6. La raó pràctica
- * 7. La consciència moral
- * 8. El judici i els judicis morals
- * 9. La crítica escèptica dels judicis morals (Hume)
- * 10. La fal·làcia naturalista (Moore)
- * 11. El desig en l'ètica

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Ètica nicomàquea*. Gredos.
 KANT, I. *Fundamentació de la metafísica dels costums*. Laia/Esposo-Calpe.
 MACINTYRE, A. *Historia de la Ètica*. Paidós.
 BILBENY, N. *Aproximació a la Ètica*. Ariel.
 ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball opcional.

Ètica II

Màteria: Ètica

Cicle: I

Tipus: troncal Crèdits: 6 Període lectiu: 8è semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Professora: Margarita Boladeras Cocurella

Llengua: català

Grup: A1

Temari

- * 1. Ètica, vida i coneixement científic. Accions, passions, raons. La justícia
- * 2. Descriptivisme i prescriptivisme
- * 3. Filosofia analítica. Instintivisme
- * 4. Fenomenologia. Els existencialistes i la moral
- * 5. Ètiques discursives: K.O. Apel i J. Habermas
- * 6. La projecció contemporània de l'anomenada "ètica pràctica"

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

APEL, K.O. *Teoria de la veritat y ètica del discurso*. Barcelona: Paidós, 1991.
 DIEMEL, W. *Sartre*. Barcelona: Salvat, 1985.
 BOLADERAS, M. *Comunicación, ética y política. Habermas y sus críticos*. Madrid: Tecnos.
 CAMPS, V. (comp.) *Historia de la ética*. Barcelona: Crítica, 1989. vol. 3.
 DEVAUX, P. *Russell*. Madrid: Edaf, 1978.
 FRANKEMA, W.K. *Ètica*. Màx: UTERA, 1965.
 HABERMAS, J. *Conciencia moral y acción comunicativa*. Barcelona: Península, 1985.
 HABERMAS, J. *Ensayos políticos*. Barcelona: Península, 1988.
 HUDSON, W.D. *La filosofía moral contemporánea*. Madrid: Alianza, 1975.
 MOORE, G.E. *Principia Ética*. Barcelona: Paidós, 1990.
 RAWLS, J. *Sobre las libertades*. Barcelona: Paidós, 1990.
 RAWLS, J. *Teoría de la justicia*. Màx: PCE, 1978.
 SARTRE, J.P. *L'existencialisme és un humanisme*. Barcelona: Laia-Ed.62.
 SINGER, P. *Ètica pràctica*. 2a ed. Barcelona: Ariel, 1982.
 SUZUKI, D.; KNUDTSO, P. *Genética*. Madrid: Tecnos, 1991.
 TOULMIN, S. *El puesto de la razón en la ética*. Madrid: Alianza.

Sistema d'avaluació

Des comentaris de text al final del semestre.

Codi: 1110034

Ètica II

Matèria: Ètica **Cicle:** 1
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** —
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professora: Margarita Maori Álvarez
Llengua: català **Grup:** A3

Objectius

Aconseguir que l'alumne tingui una visió històrica dels principals sistemes ètics, de les preguntes a què donen resposta i de les relacions de continuïtat-oposició que mantenen entre si.

Temari

1. L'esteticisme
2. L'epicureisme
3. L'ètica medieval
4. L'ètica de Spinoza
5. El sentimentalisme escocès
6. L'ètica formal: I. Kant
7. L'ètica axiològica de M. Scheler
8. L'ètica de l'existencialista: J. P. Sartre
9. La filosofia moral contemporània: intuicionisme, emotivisme, prescriptivisme, utilitarisme, ètica de situació, pragmatisme, ètica dialògica, neoaristotelisme i relativisme

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Classees pràctiques: lectura dels textos dels autors inclosos en el programa.

Bibliografia bàsica

MACINTYRE, A. *Història de l'ètica*. Barcelona: Paidós, 1988.
 LE SENNE, R. *Tratado de moral general*. Madrid: Gredos.
 FOOT, Ph. *Teorías sobre ética*. Madrid: FCE, 1974.
 HUDSON, W. D. *La filosofía moral contemporánea*. Madrid: Alianza, 1974.

Sistema d'avaluació

1. Examen.
2. Treball.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

El criteri de correcció en l'examen serà els següents:

1. Expressió clara, acurada i precisa.
2. Ús del vocabulari propi de cada autor.
3. Adequació pregunta-resposta.
4. Correcta presentació formal i ortogràfica.

Codi: 1110034

Ètica II

Matèria: Ètica **Cicle:** 1
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** —
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professora: Norbert Bilbeny García
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

1. El deure moral. Obligació moral i legal
2. Les regles morals: estructura
3. Les regles morals: formació psicològica i social
4. Màximes i lleis. L'imperatiu categòric
5. L'autonomia moral
6. L'heteronomia moral
7. El concepte de bo moral
8. El que és bo des de la perspectiva de la perfecció (Plató)
9. El que és bo des de la perspectiva de la felicitat (Aristòtil, Mill)
10. El que és bo des de la perspectiva de l'autonomia (Kant)
11. La llibertat

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Ètica Nicomàquea*. Gredos.
 KANT, I. *Fundamentació de la metafísica dels Costums*. Leis/Sepasa-Ca l'pe.
 MACINTYRE, A. *Història de la Ètica*. Paidós.
 BILBENY, N. *Aproximación a la Ètica*. Ariel.
 ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball opcional.

Introducció a la Lògica I

Màteria: Lògica

Cicle: 1

Tipus: troncal Crèdits: 2,5 Període lectiu: 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Professors: Ignasi Jané (A1), pendent (A2) i Ramon Jansana (B1)

Llengua: català (A1) castellà (A2 i B1)

Grup: A1, A2 i B1

Objectius

El curs té dues parts. A la primera, s'exposa el fragment més bàsic de la lògica clàssica: la lògica d'enunciats. A la segona, s'introdueix l'àlgebra elemental de conjunts i les aplicacions a la lògica.

Temari

1. Introducció
2. La lògica d'enunciats: sintaxi
3. La lògica d'enunciats: semàntica
4. Àlgebra elemental de conjunts
5. Raonaments sil·logístics

Bibliografia bàsica

DEAÑO, A. *Introducción a la lógica formal*. Madrid: Alianza Universidad, 1978.
 GAMUT, L. T. F. *Logic, Language and Meaning*. The University of Chicago Press, 1991, vol. 1.
 LIPSCHUTZ, S. *Teoría de conjuntos y temas afines*. Ed. McGraw-Hill. Serie Schaum.
 SUPPES, P. *Introducción a la lógica simbólica*. Ed. CECSA.
 TARSKI, A. *Introducción a la lógica y a la metodología de las Ciencias deductivas*. Espasa Calpe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Introducció a la Lògica II

Màteria: Lògica

Cicle: I

Tipus: troncal Crèdits: 2,5 Període lectiu: 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Professors: Ignasi Jané (A1), Celso Badesa (A2) i Ramon Jansana (B1)

Llengua: català (A1), castellà (A2 i B1)

Grup: A1, A2 i B1

Objectius

El curs consisteix en una introducció a la lògica de primer ordre. Prèviament es desenvolupen els conceptes bàsics necessaris de teoria de conjunts, relacions i funcions.

Temari

1. Introducció
2. Relacions i funcions
3. La lògica de primer ordre: sintaxi
4. La lògica de primer ordre: semàntica

Bibliografia bàsica

DEAÑO, A. *Introducción a la lógica formal*. Madrid: Alianza Universidad, 1978.
 GAMUT, L. T. F. *Logic, Language and Meaning*. The University of Chicago Press, 1991, vol. 1.
 LIPSCHUTZ, S. *Teoría de conjuntos y temas afines*. Ed. McGraw-Hill (Serie Schaum).
 SUPPES, P. *Introducción a la lógica simbólica*. Ed. CECSA.
 TARSKI, A. *Introducción a la lógica y a la metodología de las Ciencias deductivas*. Espasa-Calpe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia del Llenguatge I

Matèria: Filosofia del Llenguatge **Cicle:** I
Típus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professors: Ramon Cervera i Duocastella
Llengua: català **Grup:** A1

Objectius

El curs vol proporcionar a l'alumnat una introducció a la filosofia analítica contemporània. Això es farà mitjançant la lectura de textos i l'anàlisi de l'obra de Frege. El curs tractarà exclusivament aspectes teòrics. Així doncs, la dimensió estètica del llenguatge no serà considerada, però sí que ho seran les implicacions metafísiques i epistemològiques que

Temari

- Terminologia i nocions bàsiques
- Introducció històrica: Kant i el naturalisme científic
- Kant i Frege: formulacions diferents de la mateixa distinció analític-sintètic. El problema kantian i el projecte logicista
- La concepció fregeana de la lògica. El contingut copulatiu. La conceptografia
- L'anàlisi funcional: conceptes i objectes
- La quantificació i els judicis d'existència
- Reexamen del problema kantian: importància de l'anàlisi semàntica en filosofia. El concepte de nombre
- Sentit i referència
- Sentit i referència per a expressions conceptuales. Extensió i intenció

Bibliografia bàsica

ACERO. *Filosofia y análisis del lenguaje*. Cincel.
 HOSPERS. *Introducción al análisis filosófico*. Alianza.
 FREGE. *Estudios sobre semántica*. Ariel; Orbis.
 FREGE. *Los fundamentos de la Aritmética*. Laia.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Prerequisit: Introducció a la Lògica I i II. Es recomana molt que els i les alumnes hagin cursat o curin simultàniament les assignatures d'Història de la Filosofia que hi ha al primer cicle, i també les assignatures Lògica I i Lògica II.

Filosofia del Llenguatge I

Matèria: Filosofia del Llenguatge **Cicle:** II
Típus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professors: Manuel Páez Otero (A2) i Josep Mestri Sabrega (B1)
Llengua: castellonès **Grup:** A2 i B1

Objectius

Es pretén que l'alumant adquireixi certes nocions bàsiques de la disciplina, i també que entri en contacte amb les tesis sobre filosofia del llenguatge que apareixen en els escrits de Frege i Russell.

Temari

- Conceptes bàsics
 - Exemplar i tipus
 - Oració, enunciat i proposició
 - Sintaxi, semàntica, pragmàtica
 - Ús i mençó d'expressions
- Frege
 - Noció fregeana de veritat analítica
 - Sentit i referència
 - Sentit i referència d'enunciats
 - Contaxos opacs

3. Russell

- La naturalesa de la proposició
- La teoria de les descripcions
- Conèixement directe i conèixement per descripció

4. Teoria causal de la referència

- La crítica de Kripke a la teoria descriptiva dels noms propis
- Termes de gènere natural

Bibliografia bàsica

FREGE, G. "Sobre sentido y referencia" [1892] A: *Estudios sobre semántica*. Barcelona: Ariel, 1971; i també a: VALDES, L.M. *La búsqueda del significado*. Madrid: Tecnos, 1991.
 GARCIA-CARPINTERO, M. *Las palabras, las ideas y las cosas: Introducción a la filosofía del lenguaje*. Barcelona: Ariel, 1996.
 KRIPKE, S. *El nombrar y la necesidad*. México: UNAM, 1985 [traducció de l'original *Naming and Necessity*, Harvard: Harvard UP, 1980].
 RUSSELL, B. "Sobre la denotación" [1905] a *Lógica y conocimiento*. Madrid: Taurus, 1981.
 RUSSELL, B. "Conocimiento directo y conocimiento por descripción" (1912) a *Los problemas de la filosofía*. Labor.
 RUSSELL, B. "Descripciones" [1919]. A: VALDÉS, L.M. *La búsqueda del significado*. Madrid: Tecnos, 1991.
 SEARLE, J.R. "Nombres propios y descripciones" [1967]. A: VALDÉS, L.M. *La búsqueda del significado*. Madrid: Tecnos, 1991.

Sistema d'avaluació

Examen al final i exercicis i/o treballs durant el curs.

Codi: 1110031

Filosofia del Llenguatge II

Matèria: *Filosofia del Llenguatge*

Cicle: I

Tipus: *troncal* Crèdits: *6* Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques - Despatx 1*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professors: *Ramon Círcer i Doucastalla*

Llengua: *castellà*

Grup: *A1*

Objectius

Aquest curs vol aprofitar els coneixements obtinguts a Filosofia del Llenguatge I (del primer semestre) per poder aprofundir i examinar l'obra de Bertrand Russell entre 1900 i 1918. L'objectiu és fer una lectura detinguda del *Tractatus de Wittgenstein*.

Temari

1. Russell

- 1.1 Proposicions singulars. La naturalesa de la veritat
- 1.2 La teoria de les descripcions
- 1.3 Coneixement per acquaintance i per descripció
- 1.4 El logicisme de Bertrand Russell

2 Wittgenstein: el *Tractatus Logico-Philosophicus*

- 2.1 El món com un fet
- 2.2 La teoria figurativa: la proposició
- 2.3 La forma general de la proposició
- 2.4 La lògica; la filosofia; el misticisme del *Tractatus*

Bibliografia bàsica

- ACERO. *Filosofia y análisis del lenguaje*. Cincel.
CLACK. *La filosofía del lenguaje de Bertrand Russell*. Fernando Torres.
HOSPERS. *Introducción al análisis filosófico*. Alianza
KENNY. *Wittgenstein*. Alianza.
RUSSELL. *Lógica y conocimiento*. Torres (Trad. al castellà Ed. Lais).
RUSSELL. *Los problemas de la filosofía*. Labor.
RUSSELL. *Ensayos filosóficos*. Alianza.
WITTGENSTEIN, L. *Tractatus Logico-Philosophicus*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Prerequisit: *Introducció a la Lògica I i II*. Es recomana molt haver cursat *Història de la Filosofia, Lògica I i Lògica II*.

Filosofia del Llenguatge IIMàteria: *Filosofia del Llenguatge*

Cicle: 1

Tipus: *Trocenol* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 1*Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*Professors: *Manuel Pérez Osero (A1 i B1)*Grup: *A1 i B1*Llenguatge: *castellà***Objectius**

Aquest segon semestre consistirà en una introducció a les idees de diferents filòsofs que, en les seves reflexions sobre la naturalesa del significat, han destacat, des de posicions disperses, els vincles entre llenguatge i conducta humana.

Temari

1. Significat comú en el segon Wittgenstein
 1.1. La concepció mentalista del significat
 1.2. Normativitat i concordància amb regles

2. Quine

2.1. La distinció analític/sintàctic
 2.2. Verificacionisme i holisme
 2.3. Indeterminació de la traducció radical

3. Intenció i significat: el programa de Grice

3.1. Significat ocasional del parlant
 3.2. La convencionalitat del llenguatge
 3.3. Implicacions conversacionals

Bibliografia bàsica

GARCÍA-CARPINTERO, M. *Las palabras, las ideas y las cosas: Introducción a la filosofía del lenguaje*. Barcelona: Ariel, 1996.
 GRICE, H.P. "Las intenciones y el significado del hablante" (1969). A: HARMAN, G. *Sobre Noam Chomsky: Ensayos críticos*. Madrid: Alianza Universidad, 1981.
 LEWIS, D. "Lenguas, lenguaje y gramática" (1974). A: VALDÉS (ed.).
 QUINE, W.V.O. "Dos dogmas del empirismo" (1953). A: VALDÉS (ed.).
 QUINE, W.V.O. "Significado y traducción" (1959). A: VALDÉS (ed.).
 WITTGENSTEIN, L. *Los cuadernos azul y marrón* (1958). Madrid: Crítica, 1988. [Traducció castellana].

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

Història de la Filosofia Antiga IMàteria: *Història de la Filosofia*

Cicle: 1

Tipus: *trocenol* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*Professors: *Antoni Alegre Corri*Llenguatge: *castellà*Grup: *A1***Temari**

En aquest curs s'estudiarà el pensament prepolític (el denominat pensament mític), el naixement de la polis i el naixement consegüent de la filosofia al voltant del tema de l'*arkhè* de la *physis* i l'inici de la gran cadena de l'ésser. S'estudiaran els presocràtics, amb especial atenció als pitagòrics, els jònics, Heràclit, Parmènides, atomistes, Empèdocles, Anaxàgeres, la sofística i Sòcrates, amb referències intenses a la tragèdia àtica. Però especialment s'estudiarà el pensament de Plató en tots els seus vessants: històric, universal, filosòfic, dialèctic i mític. Es treballarà amb fonts directes i s'ensenyarà a l'alumne a realitzar treballs d'investigació. Les pràctiques consistiran en la lectura del diàleg platànic *El Sofista*.

Bibliografia bàsica**1. Fonts**

ARISTÒTIL. *Metafísica i De Anima*. Madrid: Gredos.
 DIOGENES LAERTI. *Los vidas de los filósofos ilustres*. 2 vol. Barcelona: Ed. Iberia, 1
 Barcelona: Lala, 1981.
 KIRK, G.S.; RAVEN, E. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1983.
 UNTERSTEINER. *Sofisti: Testimonianze e frammenti*. Nuova Italia, 1967.
 PIQUÉ ANGORDANS. *Sofistas, testimonios y fragmentos*. Barcelona: Bruguera, 1987.
 PLATÓ. *Tots els Diàlegs*. Edicions de Gredos, IEC, Bernat Metge.
 TRAGÈDIES. Madrid: Gredos. [Diversos volums i diverses dates de publicació].

2. Bibliografia secundària

ALEGRE CORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1985.
 La sofística y Sócrates. Barcelona: Montesinos, 1987.
 Historia de la Filosofía antigua. Barcelona: Anthropos, 1988.
 Textos de Filosofía. Platón. Barcelona: ICE, Universitat Autònoma de Barcelona, 1983.

AMSTRONG, A. H. *Introducción a la Filosofía antigua*. Buenos Aires: EUDEBA, 1983.

BRUN, J. *Platón y la Academia*. Barcelona: Paidós, 1992.

GUTHRIE. *Historia de la Filosofía Griega*. Madrid: Gredos. [Diversos volums i diverses dates de publicació].

JAEGER, W. *Paideia*. Mèxic: FCE, 1981.

VV.AA. *Los filósofos y sus filosofías*. Barcelona: Vicens Vives, 1976, vol. I.

VV.AA. *Enciclopedia iberoamericana de la filosofía: Historia de la filosofía antigua*. Editorial Trotta, 1996.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

Història de la Filosofia Antiga I

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: 1
 Tipus: troncal Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx: —
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Miguel Àngel Granada Martínez*
 Llengua: castellà Grup: A3

Temari

1. L'origen de la filosofia
2. Els presocràtics (amb especial atenció als pitagòrics, Heràclit, Parmènides)
3. Els sofistes
4. Sòcrates
5. Plató

Serà objecte d'atenció preferent la problemàtica cosmològica i ontològicocotològica.

Bibliografia bàsica

KIRK, G.S.; RAVEN, E.; SHOFIELD, M. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1992.
 SOLANA, J. (ed.) *Los sofistas*. Barcelona: Círculo de lectores, 1996.
 PLATÓ. *Diálogos*. Madrid: Gredos.
 GUTHRIE, W.K.C. *Historia de la filosofía griega*. Madrid: Gredos, vol. I-III.
 JAEGER, W. *La teología de los primeros filósofos griegos*. Madrid: FCE, 1967.
 Es mencionará bibliografia ulterior durant el curs.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Antiga I

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: 1
 Tipus: troncal Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx: —
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Isabel Méndez Llorca*
 Llengua: castellà Grup: B1

Temari

Des del pensament preplatóc fins a Plató, analitzar l'origen del pensament com a proposta política, mitjançant la lectura directa de les fonts.

Bibliografia bàsica

1. Fenta
 DIÓGENES LAERTI. *Vidas de filósofos*. 2 vol. Barcelona: Iberia, 1962.
 KIRK, G.S.; RAVEN, E.; SCHOFIELD, M. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos. 1987.
 PLATÓ. *Diálogos*. Madrid: Gredos.
2. Estudis: Es donaran a classe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Codi: 1110004

Història de la Filosofia Antiga II

Matèria: *Història de la Filosofia*

Cicle: I

Tipus: troncal Crèdit: 6 Període lectiu: 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx: -

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professora: *Antonio Alegre Gorri*

Llengua: castellà

Grup: A1

Temari

Serà objecte del curs, com a continuació d'Història de la Filosofia Antiga I, adquirir un coneixement global del desenvolupament del pensament posterior a Plató, etapa caracteritzada per la fixació de la taxonomia del saber, irreversiblement dividit, a partir d'Aristòtil, en teòric, ètic i productiu. Els autors en els quals es posarà més atenció seran: Aristòtil, Epicur, els diversos representants de la tradició estoica grega, Seneca i els neoplatònics. El seu estudi no es limitarà només a l'anàlisi historicofilològica, sinó que tindrà com a objectiu principal l'actualització dels problemes plantejats pels antics a la llum de les idees filosòfiques del present. Les classes pràctiques se centraran en el comentari del text aristotèlic *Metafísica*.

Bibliografia bàsica

1. Fonts

- ARISTÒTIL. *Metafísica. Acerca de la generación y la corrupción. Acerca del alma. Tratados de lógica (Organon) I i II*. Madrid: Gredos [Textos grecs corresponents: els d'Oxford Classical Texts o Les Belles Lettres].
- EPICUR. *Opere*. Torí: Einaudi, 1960 (grec-italià) i 1967 (italià). [Edició de Graziano Arrighetti].
- Lettres et maximes*. 3a edició. París: PUF, 1992 (grec-francès). [Edició de Marcel Conche].
- LUCRECI. *De la naturaleza*. Madrid: Ciencia Nueva, 1968. [Versió de l'abat Marchena].
- De la nature*. Edició de José Kazy-Turpin. París: Aubier, 1993 (llati-francès).
- ESTOICS. *Stoicorum veterum fragmenta*. 4 vol. Stuttgart: Teubner, 1964 (grec-alemany). [Edició de Hans von Arnim].
- SENECA. *Diàlegs De vita beata, De constantia sapientis i De tranquillitate animi*. París: Les Belles Lettres, 1965, 1966 (llati-francès).
- AUTORS HEL·LENÍSTICS en general (antologia per escoles i temes). *The Hellenistic Philosophers*. 2 vol. Cambridge: Univ. Press, 1995 (grec/llati-anglès). [Edició traduïda i comentada d'A. A. Long i D. N. Sedley].

2. Bibliografia secundària

- ALEGRE, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1985.
- ALEGRE, A. *La sofística y Sócrates*. Barcelona: Montesinos, 1987.
- ALEGRE, A. *Historia de la filosofía antigua*. Barcelona: Anthropos, 1988.
- ALEGRE, A. *Textos de filosofía. Platón*. Barcelona: ICE, Universitat Autònoma de Barcelona, 1983.
- AUBENQUE, P. *El problema del ser en Aristóteles*. Madrid: Taurus, 1991.
- *La prudence chez Aristote*. París: PUF, 1963.
- GARCÍA GUAL, C.; IMAZ, M.-J. *La filosofía helénica: épocas y sistemas*. Madrid: Cincel, 1996.
- VV.AA. *Enciclopedia Iberoamericana de filosofía: Historia de la filosofía antigua*. Madrid: Trotta, 1998.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs

Codi: 1110093

Història de la Filosofia Antiga II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: Troncatal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** 1 **Deputats:** —
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Miguel Àngel Granada.*
Llengua: *castellà* **Grup:** A2

Temari

1. Plató II
2. Aristòtil (física i metafísica; ontologia i teologia)
3. Filosofia hel·lenística: estoïcisme, epicureisme, cepticisme
4. Neoplatonisme: Plotí

Serà objecte d'atenció preferent la problemàtica cosmològica i ontològicoteològica

Bibliografia bàsica

- PLATÓ. *Diàlegs*. Madrid: Gredos.
ARISTÒTIL. *Física*. Madrid: Gredos.
ARISTÒTIL. *Metafísica*. Madrid: Gredos.
ARISTÒTIL. *Sobre el cel*. Barcelona: Círculo de lectores, 1996.
EPICUR. *Obras*. Madrid: Tecnos, 1991.
SEXT EMPÍRIC. *Esbozos pirrónicos*. Madrid: Gredos [Reedició amb Diògenes Laerci: *La Vida de Pirrón*. Barcelona: Círculo de lectores, 1996].
PLOTÍ. *Enéadas*. Madrid: Gredos.
GUTHRIE, W. K. C. *Historia de la filosofía griega*. Madrid: Gredos, vol. IV-VI.
LONG, A. A. *La filosofía helenística*. Madrid: Alianza Editorial.

Sistema d'avaluació

Exàmen final.

Codi: 1110093

Història de la Filosofia Antiga II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: troncatal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** 1 **Deputats:** —
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Isabel Mendo Llorca*
Llengua: *castellà* **Grup:** B1

Temari

S'estudiarà Aristòtil com a canalitzador de la filosofia preocràtica i platònica i reformulador dels problemes filosòfics fonamentals. D'igual manera, la filosofia hel·lenística, mediplatonisme i neoplatonisme.

Bibliografia bàsica

1. Fonts
ARISTÒTIL. *Metafísica*. Madrid: Gredos, 1962.
SEXT EMPÍRIC. *Esbozos pirrónicos*.
EPICUR. *Ética*.
(Es completarà a classe).
2. Estudis
Es donaran a classe.

Sistema d'avaluació

Exàmen final.

Història de la Filosofia Moderna I

Màteria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
Tipus: troncal **Crèdits:** 7,5 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: J. M. Boch (A1) i G. Mayas (A2, B1). Grup: A1, A2 i B1
Llengua: català

Temari

En aquest primer semestre es tractarà la filosofia del segle XVII i de la Il·lustració, tot centrant el desenvolupament especialment en els autors que s'indiquen a continuació:

1. L'origen de la modernitat. Descartes
2. El llegat del cartesianisme
3. Spinoza
4. Leibniz
5. La il·lustració: Hume

Bibliografia bàsica

Atès que les fonts i la bibliografia secundària de cada autor s'aniran lliurant i comentant a classe, i deixant de banda les històries generals de la filosofia, donem a continuació algunes obres específiques que poden ajudar tant per a una visió global del període com per a un primer apropament als autors:

- CASSIRER, E. *Filosofia de la Il·lustración*. Mèxic: FCE, 1972.
 ----- *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979, vol. I i II.
 FISCHER, K. *Geschichte der neuen Philosophie*. Liechtenstein: Klaus Reprint, 1973, vol. I-IV i X.
 HAZARD, P. *La crisis de la conciencia europea*. Madrid: Alianza, 1963.
 ----- *El pensamiento europeo en el s. XVIII*. Madrid: Alianza, 1964.
 HEIMSOETH, H. *La metafísica moderna*. Madrid: Revista de Occidente, 1966.
 MORRIS, C. R. *Locke, Berkeley, Hume*. Oxford University Press, 1937.
 RODIS-LEWIS, G. *Descartes y el racionalismo*. Barcelona: Oikos-Tau, 1971.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. Així mateix, la participació a les classes pràctiques podrà millorar la nota obtinguda.

Història de la Filosofia Moderna II

Màteria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
Tipus: troncal **Crèdits:** 7,5 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: J. M. Boch (A1), S. Turro (A2) i G. Mayas (B1). Grup: A1, A2 i B1
Llengua: català

Temari

En aquest segon semestre es tractarà la filosofia del XIX a partir del replantejament impulsat pel criticisme de Kant. El desenvolupament del pensament "clàssic" alemany en serà el centre de gravetat:

1. La filosofia transcendental: Kant
2. Gènesi de l'idealisme en Fichte i Schelling
3. El projecte especulatiu de Hegel
4. Crisi i crítiques de l'idealisme

Bibliografia bàsica

Atès que les fonts i la literatura secundària de cada autor s'anirà lliurant i comentant a classe, i deixant de banda les històries generals de la filosofia, donem a continuació algunes obres específiques que poden ajudar, tant per a una visió global del segle XIX com per a un primer apropament als autors:

- CASSIRER, E. *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas (vol. III)*. Mèxic: F.C.E., 1979.
 COLOMER, E. *El pensamiento alemán de Kant a Heidegger (vol. I)*. ID. Barcelona: Herder, 1986-1990.
 DELBOS, V. *De Kant aux postkantians*. Paris: Mouton, 1940.
 FISCHER, K. *Geschichte der neuen Philosophie*. Liechtenstein: Klaus Reprint, 1973, vol. VI-IX.
 HARTMANN, N. *La filosofía del idealismo alemán*. Buenos Aires: Sudamericana, 1968.
 LÖWITZ, K. *De Hegel a Nietzsche*. Buenos Aires: Sudamericana, 1963.
 MARCUSE, H. *Razón y revolución*. Madrid: Alianza, 1971.
 RIVELAYGUE, J. *Leçons sur la métaphysique allemande*. Paris: Grasset, 1994.
 SCHNÄDELBACH, H. *La filosofía en Alemania: 1831-1833*. Madrid: Cátedra, 1991.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. Així mateix, la participació a les classes pràctiques podrà millorar la nota obtinguda.

Teoria del Coneixement I

Màteria: Teoria del Coneixement **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professora: José M. García de la Mora **Grup:** A1
Llengua: castellà

Temari

1. Plantejament general i situació històrica
2. Fenomenologia i ontologia del coneixement
3. Condicions i mètodes del coneixement
4. Problemàtica de la veritat i la certesa
5. Objectivitat i subjectivitat

Bibliografia bàsica

ALEJANDRO, J. M. *Gnoseología*. Madrid: BAC, 1969. (Núm. 290).
 ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1988.
 ARCE, J.L. *De la razón pura a la razón interesada*. Barcelona: PPU, 1986.
 GADAMER, M. G. *Verdad y método*.
 HARTMANN, N. *Metafísica del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 SARTRE, J. P. *La trascendencia del ego*.
 SCHELER, M. *Conocimiento y trabajo*.
 VAN STEENBERGHEN. *Epistemología*. Madrid: Gredos, 1956.

Sistema d'avaluació

Exercici parcial, un treball monogràfic i examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Atesa les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de carrera.

Teoria del Coneixement I

Màteria: Teoria del Coneixement **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professora: José Luis Arce Carrascosa **Grup:** A2
Llengua: castellà

Objectius

Introducció general als problemes bàsics de la teoria del coneixement des d'una doble perspectiva: històrica i sistemàtica.

Temari

1. Plantejament general de la filosofia del coneixement
2. El problema del coneixement i la seva dimensió antropològica
3. La naturalesa del coneixement. Dos models hermenèutics: Aristòtil i Kant
4. Coneixement, consciència i subjectivitat

Bibliografia bàsica

ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1988.
 ARCE, J. L. *De la razón pura a la razón interesada*. [En premsa].
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano*. Madrid: 1969.
 VILLORIO, L. *Crear, saber, conocer*. Siglo XXI, 1982.

Sistema d'avaluació

Examen.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Atesa ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Teoria del Coneixement I

Matèria: Teoria del Coneixement **Cicle:** I
Tipus: Troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 1
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professors: Josep M. Ramero i Baró
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

1. Aproximació històrica al problema del coneixement
2. Naturalesa, vida i coneixement en Aristòtil
3. El dubte, el cogito i les idees en Descartes
4. El plantejament crític del coneixement en Kant

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Psicologia*. Barcelona: Ed. Laia, 1981.
 DESCARTES. *Discurso del método. Meditaciones metafísicas*. Madrid: Espasa-Calpe, 1991.
 KANT, I. *Crítica de la razón pura*. Madrid: Alfaguara, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball optatiu.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de carrera.

Teoria del Coneixement II

Matèria: Teoria del Coneixement **Cicle:** I
Tipus: Troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 1
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professors: José Manuel García de la Mora
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

1. Principals posicions epistemològiques
2. Mètodes i procediments crítics actius
3. Noçions de sociologia del coneixement
4. Examen del relativisme lingüístic
5. Fenomenologia i hermeneùtica
6. El realisme crític integral

Bibliografia bàsica

ALEJANDRO, J. M. *Epistemología*. Madrid: BAC, 1969. (Núm. 290)
 ARCE, J. L. *Hombr, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1987.
 GADAMER, H. G. *Verdad y método*.
 HARTMANN, N. *Metafísica del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 SHELER, M. *Conocimiento y trabajo*.
 SARTRE, J. P. *La trascendencia del Ego*.
 VAN STEENBERGHEN. *Epistemología*. Madrid: Gredos, 1986.

Sistema d'avaluació

Exercici parcial, un treball monogràfic i examen final.

Teoria del Coneixement II

Matèria: Teoria del Coneixement Cicle: I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: José Luis Arce Carrascosa
Llenguatge: català Grup: A2

Objectius

Introducció general als problemes bàsics de la teoria del coneixement des d'una doble perspectiva: històrica i sistemàtica.

Temari

1. Experiència i a priori en el coneixement humà
2. Els límits del coneixement i el problema de l'irracional
3. Experiència, percepció i coneixement del món extern
4. El problema de la intuïció

Bibliografia bàsica

ARCE, J.L. *Inmediación y procesualidad (Intuición y conocimiento humano). Anales del sem. de Metafísica.* Madrid:1984.
 KELLER, A. *Teoría general del conocimiento.* Barcelona: Herder, 1969.
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano.* Madrid: 1969.

Sistema d'avaluació

Examen.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Atesa les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la al segon any de la carrera.

Teoria del Coneixement II

Matèria: Teoria del Coneixement Cicle: I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: Josep M. Romero Baró
Llenguatge: català Grup: B1

Temari

1. Elements constitutius del coneixement humà
2. Intencionalitat, subjectivitat i objectivitat de la consciència
3. Experiència, cos i coneixement
4. Certesa, veritat, criteri

Bibliografia bàsica

ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad.* Barcelona: PPU, 1988.
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano.* Madrid: G. Toro, 1969.
 VAN STEENBERGHEM. *Epistemología.* Madrid: Gredos, 1958.

Sistema d'avaluació

Examen. Treball optatiu.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Atesa les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Codi: 1110244

Filosofia de la Cultura I

Matèria: Antropologia

Cicle: I

Tipus: Optativa

Crèdits: 6

Període lectiu: 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 2

Pràctiques 1

Despatx 1

Departament: Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura

Professorat: Albert Bidon-Chanal Gelonch

Grup: A1 i B1

Llengua: català

Temari

L'objectiu d'aquest curs estarà centrat en l'estudi del procés de "naturalització" del concepte d'home, derivat dels plantejaments establerts per la teoria de l'evolució proposada per Charles Darwin. Les seves conseqüències han determinat el curs de la nostra cultura contemporània.

1. Les ciències naturals abans de Darwin
El mecanicisme de l'època clàssica
El concepte d'organització i el naixement de la biologia
2. La revolució darwinista
El precedent de les teories transformistes: Buffon, Maupertuis
Les propostes de J. B. Lamarck
La teoria evolutiva
Neodarwinisme: les teories sintètiques contemporànies
3. Biologia i cultura
Darwinisme i ciències socials
La cultura com a expressió de la naturalesa biològica de l'home
Genètica i cultura: les propostes de la sociobiologia

Bibliografia bàsica

AYALA, F. J. *Origen y evolución del hombre*. Madrid: Alianza Univ., 1980.
BARNETT, J. A. *Un siglo después de Darwin*. Madrid: Alianza Ed., 1968.
JACOB, F. *La logique du vivant*. Paris: Gallimard, 1970.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Codi: 1110245

Filosofia de la Cultura II

Matèria: Antropologia

Cicle: I

Tipus: Optativa

Crèdits: 6

Període lectiu: 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 2

Pràctiques 1

Despatx 1

Departament: Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura

Professorat: Jaume Mascarell Pons

Llengua: català

Grup: A1 i B1

Temari

1. Ciències de l'home i coneixement de l'home
El punt de vista: explicació subjectiva i explicació objectiva
Els prejudicis: antropocentrisme, etnocentrisme, egocentrisme
La guerra del "sabreu": les "ciències humanes"
2. Natura i cultura
Les fonts de la cultura: memòria genètica/memòria nerviosa
El debat de l'origen: continuïtat/discontinuitat
La funció biològica de la cultura
3. Cultura i comunicació
La cultura com a "espai de comunicació"
Expressió, informació, comunicació
Propietats i estructura de la comunicació humana
4. Cultura i civilització
Cultura i cultures: relativisme i universalitat
La qüestió del "progrés": canvi cultural vs. evolució cultural
Els models culturals: l'imaginari social

Bibliografia bàsica

CHRISTEN, Y. *El hombre bio-cultural. De la molécula a la civilización*. Madrid: Ed. Cátedra, 1989. (Teorema).
ELIAS, N. *El proceso de la civilización*. Mèxic: FCE, 1989.
MOSKESIN, J. *Filosofia de la cultura*. Madrid: Alianza Universidad, 1993.
WINKIN, Y. (comp.) *La nueva comunicación*. Barcelona: Kairós, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari.
Possibilitat de treball complementari a convenir amb el professor.

Teories Ètiques I

Matèria: Ètica Cicle: I
Tipus: *Operativa* **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professora: *Begoña Rovida Maestro*
Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

Es tractaran les teories ètiques següents:

1. Epicur
2. Estoïcisme: Sèneca
3. Aristòtil
4. Kant

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Ètica a Nicòmaco*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1981.
 EPICUR. *Obras*. Madrid: Tecnos, 1991.
 SÈNECA. *Diàlegs*. Madrid: Tecnos, 1980.
 KANT, I. *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*. Madrid: Espasa-Calpe, 1990.
 KANT, I. *Crítica de la razón práctica*. Madrid: Espasa-Calpe, 1975.

Sistema d'avaluació

Hi haurà un examen al final del semestre. Cada alumne també haurà de fer un treball que se li indicarà en començar el curs.

Teories Ètiques II

Matèria: Ètica Cicle: I
Tipus: *Operativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professora: *Andrés Sánchez Pascual*
Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

De les teories ètiques de la modernitat seran tractades les tres següents:

a) Schopenhauer; b) Nietzsche i c) H. Jonas. Del primer se n'estudiaran els tractats ètics. Del segon, *La genealogia de la moral*. Del tercer, *El principi de responsabilitat*. La tasca principal del curs consistirà en la lectura i el comentari d'aquests textos.

Bibliografia bàsica

SCHOPENHAUER. *Tratados Éticos*. Siglo XXI.
 NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*. Anaxta.
 JONAS, H. *El principio de responsabilidad*. Circulo de Lectores.

Sistema d'avaluació

Hi haurà tres exàmens, corresponents a les tres parts. Per aprovar el curs caldrà haver aprovat els tres exàmens.

Filosofia Social I

Màteria: *Filosofia Social* **Cicle:** I
Tipus: *Optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professorat: *Josep M. Aina Roca*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1 i B1

Objectius

- Coneixement de les principals aportacions a la història del pensament social
- Relacions i diferències entre filosofia social i sociologia
- Contextuar la pregunta: "Què és l'altè social?"

Temari

Estudiaran els autors principals que han anat configurant el pensament social. L'objectiu és aclarir les qüestions plantejades sobre el caràcter científic de la sociologia i la seva relació amb la filosofia social.

Plantejament històric: de la filosofia política a la sociologia

1. La filosofia política com a filosofia moral: Aristòtil
2. La reflexió històrica: Sant Agustí
3. L'autonomia de la política: Maquiavel
4. El contractualisme: Hobbes i Rousseau
5. La sociologia fundacional: Comte, Marx
6. La sociologia acadèmica: Durkheim, Max Weber
7. Corrents actuals

Bibliografia bàsica

ARON, R. *Las etapas del pensamiento sociológico*. Buenos Aires: Siglo XXI, 1970.
 NISBET, R. *La formación del pensamiento sociológico*. Buenos Aires: Amorrortu, 1978.
 SABINE, G. *Historia de la teoría política*. México: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen final. S'exigirà un treball monogràfic sobre un autor del programa.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Les classes pràctiques es dedicaran principalment a comentar textos dels autors que figuren en el temari.

Filosofia Social II

Màteria: *Filosofia Social* **Cicle:** I
Tipus: *Optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professorat: *Josep M. Esquibel Colaf*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1 i B1

Objectius

Introduir l'alumne/a a la reflexió filosòfica sobre alguns dels problemes de fons de la societat contemporània.

Temari

Problemàtica contemporània

1. Prolegòmens
 - a) La dimensió social de l'existència humana
 - b) Homo-individualisme
 - c) Oïdor, polis, comunitat, societat, nació, estat
2. Societat de masses, banalització i totalitarisme
3. Treball i acció com a categories harmòniques del sociopolític
4. Tècnica, societat i transcendència
5. Món de la vida i universalsitat (allertat, estranyesa, diversitat, comunicació i cosmopolitisme)
6. Ideologia, utopia i imaginari social
7. Cultura i societat. La filosofia i el vell continent

Bibliografia bàsica

ARENDRT, H. *La condición humana*. Barcelona: Paidós, 1993.
 ARENDRT, H. *Los orígenes del totalitarismo*. Madrid: Taurus, 1974. [també a Alianza].
 HABERMAS, J. *Teoría y praxis*. Madrid: Tecnos, 1990.
 SCHUTZ, A. *El problema de la realidad social*. Buenos Aires: Amorrortu, 1974.
 MARITAIN, J. *El hombre y el Estado*. Madrid: Encuentro, 1983.
 ELLUL, J. *Le système technique*. Paris: Calmann-Lévy, 1977.
 RICOEUR, P. *Ideología y utopía*. Barcelona: Gedisa, 1989.
 ESQUIROL, J.M. *Tres ensayos de filosofía política*. Barcelona: PPU, 1995.
 HEIDEGGER, M. *Die Technik und die Kehre*. Tübingen: Günter Neske Pfullingen, 1962.
 [Trad. catalana: "La qüestió envers la tècnica". A: *Fites*. Barcelona: Laia, 1989.]

Sistema d'avaluació

Resposta-comentari i examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Es recomana haver cursat Filosofia Social I

Història de la Filosofia Medieval I

Màteria: *Història de la Filosofia* Cicle: 1
Tipus: *Opètica* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Tèriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Francesc Portny*
Llengua: *castellà* Grup: A1

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M.T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Jean de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà.

En aquest primer semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles I aC i IX dC.

Bibliografia bàsica

- BORWN, P. *Agustí de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRÉS, T. *El nominalismo de G. De Occam como filósofo del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1989.
 JOLIVET, J. *Art de langage et théologie chez Abelard*. Jean Vrin, 1989.
 LONG, A. A. *La filosofía helénstica*. Madrid: Revista de Occidente, 1976.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Éditions de l'Université de Louvain, 1968 (2).
 V.V.A.A. *Jean Scot Eriúgena et La Histoire de la Philosophie*. Éditions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Medieval I

Màteria: *Història de la Filosofia* Cicle: 1
Tipus: *Opètica* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Tèriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Isabel Méndez*
Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

Després d'una introducció en la qual s'estudiaran les bases filosòfiques grecoromanes del pensament altmedieval (especialment l'estoïcisme, el neoplatonisme i el neoplatonisme) tractarem successivament:

1. *St. Agustí*
2. *Boeci*
3. *Escot Eriúgena*
4. *La filosofia del segle XII (el platonisme de Chartres, Pere Abelard i Pietro Lombardo)*

Bibliografia bàsica

- LONG, A. A. *La filosofía helénstica*. Madrid: Revista de Occidente, 1976. [Reimpr. Alianza Universidad].
 ALSINA, J. *El neoplatonismo*. Barcelona: Anthropos, 1989.
 BROWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Gredos, 1972.
 GILSON, E. *La filosofía en la Edad Media*. Madrid: Gredos, 1972.
 LIBERA, A. *La philosophie médiévale*. Paris: P.U.F., 1973. (Col. Premier Cycle).

Sistema d'avaluació

Examen final

Història de la Filosofia Medieval II

Màteria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
Tipus: *Optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Tèoriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: *Francesc Fortuny*
Llengua: *castellà* Grup: A1

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M.T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà.

En aquest segon semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles X i XIV.

Bibliografia bàsica

- BORWN, F. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRÉS, T. *El nominalismo de G. De Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1968.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1969.
 LONG, A. A. *La filosofía helénica*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STERNBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Editions du Université de Lorraine, 1968 (2).
 W.A.A. *Jean Scot Erigène et la Histoire de la Philosophie*. Editions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Medieval II

Màteria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
Tipus: *Optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Tèoriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: *Isabel Méndez*
Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

Després d'una introducció dedicada a la recuperació de la filosofia i la ciència gregues per mitjà dels àrabs (especialment a la recuperació d'Aristòtil) estudiarem:

1. La filosofia del segle XIII (Albert Magne, Tomàs d'Aquino, l'averroisme Occ^o) i la condemna de 1277
2. La filosofia del segle XIV: Duns Escot, Ockham i el nominalisme
3. La problemàtica política: Dant i Marsili de Pàdua

Bibliografia bàsica

- GILSON, E. *La filosofía en la Edad Media*. Madrid: Gredos, 1972.
 DE LIBERA, A. *La philosophie médiévale*. Paris: PUF, 1983. (Col. Premier Cycle)
 VAN STERNBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Ed. Univ. de Lorraine, 1968.
 BIANCHI, L. *Il peccato e i filosofi. La condanna parigina del 1277*. Bergamo: Lubrina, 1990.
 DE ANDRÉS, T. *El nominalismo de G. de Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1968.
 QUILLLET, J. *Les clés du pouvoir au Moyen Age*. Paris: Flammarion, 1972.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Codi: 1110235

Història de la Filosofia del Renaixement I

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
 Tipus: *Optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Tèoriques 2 Pràctiques 2 Despatx 1*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professors: *Rosa Rius Gatell*
 Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

La filosofia en el segle XV

1. La revolució cultural de l'humanisme
2. Nicolau de Cusa
3. La restauració del platonisme: Marsilio Ficino i Giovanni Pico della Mirandola
4. L'aristotellisme de Petronacci
5. Maquiavel

Bibliografia bàsica

- GARIN, E. *El zodíaco de la vida*. Barcelona: Península, 1961.
 GRANADA, M. A. *Cosmologia, religión y política en el Renacimiento*. Barcelona: Anthropos, 1967.
 KRISTELLER, P.O. *El pensamiento renacentista y sus fuentes*. Mèxic: FCE, 1963.
 YATES, F. A. *Giordano Bruno y la tradición hermética*. Barcelona: Ariel, 1962.

Les obres dels autors estudiats es donaran a l'inici del curs. La bibliografia ulterior secundària s'indicarà en el moment oportú.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit.

Codi: 1110234

Història de la Filosofia del Renaixement II

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
 Tipus: *Optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
 Hores setmanals: *Tèoriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professors: *Rosa Rius Gatell*
 Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

La filosofia en el segle XVI: el problema cosmològic i la seva dimensió religiosa

1. La imatge del món abans de Copèrnic
2. L'obra de Copèrnic
3. De Copèrnic a Bruno: cap a l'univers infinit i homogeni. La dimensió religiosa del problema cosmològic

Bibliografia bàsica

- ELENA, A. *Las quimeras de los cielos. Aspectos epistemológicos de la revolución copernicana*. Madrid: Siglo XXI, 1985.
 GRANADA, M.A. *Giordano Bruno y América. De la crítica de la colonización a la crítica del cristianismo*. Barcelona: Geocritica, núm. 90, 1991.
 KOYRE, A. *Del mundo cerrado al universo infinito*. Madrid: Siglo XXI, 1979.
 ----- *Estudios de historia del pensamiento científico*. Madrid: Siglo XX, 1977.
 KUHN, TH. *La revolución copernicana*. Barcelona: Ariel, 1978.
 YATES, F. A. *Giordano Bruno y la tradición hermética*. Barcelona: Ariel, 1962.

Les obres dels autors estudiats es donaran a l'inici del curs. La bibliografia ulterior secundària s'indicarà en el moment oportú.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit.

Codi: 1110340

Lògica I

Màteria: Lògica Cicle: I
Tipus: Optativa Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Enric Casanovas (A1) i pendent (B2)
Llengua: castellà Grup: A1 i B1

Temari

Aquest curs és una introducció a la teoria de conjunts, amb especial èmfasi a l'anàlisi del concepte d'infinitud. Es tractaran els temes següents: axiomes de la teoria de conjunts; relacions i funcions; nombres naturals i conjunts infinits.

Bibliografia bàsica

ENDEBTON, H. B. *Elements of Set Theory*. Nova York: Academic Press, 1977.
KALMOS, P. *Teoría intuitiva de los conjuntos*. Mànic: CECSA.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Codi: 1110351

Lògica II

Màteria: Lògica Cicle: I
Tipus: optativa Crèdits: 6 Període lectiu: 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Enric Casanovas (A1) i pendent (B2)
Llengua: castellà Grup: A1 i B1

Temari

Es farà un estudi sistemàtic de la lògica de primer ordre. El temari és el següent:

1. Sintaxi
2. Semàntica
3. Conseqüència lògica
4. Equivalència lògica
5. Teories i models
6. Teorema de completesa

Es presuposarà haver cursat Lògica I.

Bibliografia bàsica

ENDEBTON, H. B. *A mathematical introduction to logic*. Nova York: Academic Press, 1972.
MATEOS, B. *Lógica matemática elemental*. Madrid: Tecnos, 1970.
QUESADA, D. *La lógica y su filosofía*. Barcelona: Barcanova, 1965.
TARSKI, A. *Introducción a la lógica*. 3a. ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1977. [1961].

Sistema d'avaluació

Examen final.

Codi 1110362

Història de la Ciència I

Màteria: Història de la Ciència

Cicle: I

Tipus: Optatiu **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre

Hores lectives: Teòriques 2 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 7

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Professorat: Joan Ramo (A1 i B1)

Llengua: castellà

Grup: A1 i B1

Objectius

Tant en aquesta assignatura com en Història de la Ciència II l'objectiu és introduir l'alumne en alguns temes claus de la història del pensament científic.

Temari

0. Dinàmica del curs i contingut bibliogràfic

1. Les ciències de la vida a Grècia
2. El desenvolupament de la cosmologia de la prehistòria a Plató
3. Aristòtil: física i cosmologia
4. L'astronomia de Ptolemeu
5. La crisi de la ciència grega i el cristianisme
6. La física medieval
7. Renaixement, màgia i ciència
8. L'astronomia renacentista
9. Copèrnic, filòsof del cel

Bibliografia bàsica

- KUHN, T. S. *La revolució copèrnicana*. Barcelona: Editorial Ariel, 1978 [1957]. [Traducció de Domènec Bergadà].
- SAMBURSKY, S. *El mundo físico de los griegos*. Madrid: Alianza, 1990.
- LLOYD, G. *De Tales a Aristóteles*. Buenos Aires: EUDEBA, 1977.
- GRANT, E. *La ciencia física en la edad media*. México: FCE, 1983 [1971]. [Traducció d' Adalberto Weinberger].
- CROMBIE, A.C. *Historia de la Ciencia: de San Agustín a Galileo*. 2 vol. Madrid: Alianza, 1974 [1954]. [Traducció de José Bernia].

Sistemes d'avaluació

Examen final.

Codi 1110379

Història de la Ciència II

Màteria: Història de la Ciència

Cicle: I

Tipus: optatiu **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre

Hores lectives: Teòriques 2 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Professorat: Antonio Beltrán (A2 i B2)

Llengua: castellà

Grup: A1 i B1

Temari

1. Tycho Brahe i Kepler
2. Galileu. Cosmologia i física
3. Descartes. La teorització del mecanisme
4. Bacon i la ciència anglesa
5. Newton. El sistema del món
6. Les ciències de la vida del segle XVI al XVIII
7. "Teoria de la Terra"
8. La història natural en els segles XVII i XVIII
9. Darwin i la revolució darwinista

Bibliografia bàsica

- KUHN, T.S. *La revolución copernicana*. Barcelona: Ariel, 1978.
- BELTRÁN, A. *Galileo. El autor y su obra*. Barcelona: Barcanova, 1963.
- WESTFALL, R. *La construcción de la ciencia moderna. Mecanismo y mecánica*. Barcelona: Labor, 1980.
- COHEN, I.B. *El nacimiento de una nueva física*. Madrid: Alianza Editorial, 1989.
- JACOB, F. *La lógica de la variante. Una historia de la herencia*. Barcelona: Liala, 1973.
- TOULMIN, S.; GOODFIELD, J. *El descubrimiento del tiempo*. Barcelona: Paidós, 1990.
- HALLAN, A. *Grandes controversias geológicas*. Barcelona: Labor, 1985.
- COLEMAN, W. *La biología en el siglo XIX. Problemas de forma, función y transformación*. México: FCE, 1983.

Sistemes d'avaluació

Examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

S'aconseja especialment haver cursat prèviament Història de la Ciència I.

Filosofia de la Naturalesa IMàteria: *Filosofia de la Naturalesa*

Cicle: I

Tipus: optativa Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*Professors: *Josep M. Petit Sullà*

Llengua: català

Grup: A1 i B1

Temari

1. Introducció a la filosofia de la naturalesa
Lloc i objecte de la filosofia de la naturalesa
Filosofia natural i ciència física matemàtica
2. Els principis de la naturalesa
Els elements com a principis
L'atomisme
El mecanicisme
El dinamisme
L'hilemorfisme
3. La naturalesa
Naturalesa, esdevenir, ésser
Naturalesa, ànima i consciència
La naturalesa com a conjunt de llocs
Naturalesa i ordre: cosmos

Bibliografia bàsica

Fonts:

Textos escolts a: PETIT, PREVOSTI *Filosofia de la naturalesa*. Barcelona: PPU, 1982.

Manuale:

ARTIGAS, SANGUINETI. *Filosofia de la Naturalesa*. Pamplona: EUNSA, 1980.AUBERT, J.M. *Filosofia de la Naturalesa*. Barcelona: Herder, 1977.TONQUEDÉC, J. *Philosophie de la nature*. Lethielleux, 1956-59. 3 vol.Van MELSEN, A.G. *The philosophy of Nature*. Pittsburgh: Duquensa UP, 1953.

Estudis:

MARITAIN, J. *Filosofia de la naturalesa*. Buenos Aires: Club de Lectores., 1980.MAY, E. *Filosofia natural*. México: FCE, 1975.PETIT, J.M. *La filosofia de la naturalesa com a saber filosòfic*. Barcelona: Acervo, 1980.PREVOSTI, A. *La física d'Aristòtil*. Barcelona: PPU, 1984.**Sistema d'avaluació**

Examen final i treballs voluntaris.

Filosofia de la Naturalesa IIMàteria: *Filosofia de la Naturalesa*

Cicle: I

Tipus: optativa Crèdits: 6 Període lectiu: 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*Professors: *Antoni Prevosti*

Llengua: català

Grup: A1 i B1

Temari

1. El moviment
El canvi i el moviment
La divisibilitat i l'infinit
Les apories del moviment
2. Les causes
L'ordre de les causes a la naturalesa
La finalitat
L'azar
La necessitat
3. Espai i temps
El lloc
L'espai
Naturalesa del temps
L'instant i les parts del temps

Bibliografia bàsicaManuale: els mateixos de *Filosofia de la Naturalesa I*

Estudis:

ALVIRA, R. *La noción de finalidad*. Pamplona: EUNSA, 1978.ARTIGAS, M. *La inteligibilidad de la naturalesa*. Pamplona: EUNSA, 1992.CARREIRA VÉREZ, M. *Metafísica de la materia. Nucleos temáticos de Filosofía de la naturalesa: materia no viviente*. Madrid: Universidad Pontificia de Comillas, 1993.MARGENAU, H. *La naturalesa de la realitat física*. Madrid: Tecnos, 1970.PREVOSTI, A. *La teoria del infinit de Aristòtil*. Barcelona: PPU, 1985.VAN FRASSEN, B.C. *Introducción a la filosofía del tiempo y el espacio*. Barcelona: Labor, 1978.**Sistema d'avaluació**

Participació activa a les pràctiques i examen final.

Filosofia de la Història I

Màteria: Filosofia de la Història **Cicle:** I
Tipus: Optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1
Departament: Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Josefina Biralles (A1) i R. Guàrdia (B1)
Llengua: català (A1), castellà (B1) **Grup:** A1 i B1

Temari

1. Genealogia del discurs històric
 - 1.1 La història de la naturalesa i la història dels humans
 - 1.2 De la/les crònica/ques a la història
 - 1.3 El doble sentit de la paraula història
 - 1.4 Per què interessa la història als filòsofs
2. Ontologia de la història: individus i col·lectivitats
 - 2.1 El subjecte de la història: Home com a protagonista del procés històric
 - 2.2 El lloc de les intencions en la història
 - 2.3 Què és inevitable i què és necessari en la història

Bibliografia bàsica

COLLINGWOOD, R.G. *Idea de la història*. Mèxic: FCE, 1982.
 CRUZ, M. *Filosofia de la història*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HELLER, A. *Teoría de la historia*. Barcelona: Fontamara, 1982.
 TOPOLSKY, J. *Metodología de la historia*. Madrid: Cátedra, 1982.

Altres textos d'interès:

BERLIN, I. "La inevitabilidad histórica". A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1984.
 DANTO, A.C. *Historia y narración*. Barcelona: Paidós, 1989.
 LE GOFF, J. *Pensar la historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona: Paidós, 1991.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987, vol. I.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WILKINS, B.T. *¿Tiene la historia algún sentido?* Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen a final.

Filosofia de la Història II

Màteria: Filosofia de la Història **Cicle:** I
Tipus: Optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1
Departament: Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Josefina Biralles (A2) i Manuel Cruz (B2)
Llengua: català (A2), castellà (B2) **Grup:** A2 i B2

Temari

1. Coneixement de la història: ciència i consciència
 - 1.1 Podem obtenir un coneixement fiable de la història?
 - 1.2 La història és una ciència com les altres?
 - 1.3 Té sentit la pregunta pel sentit de la història?
 - 1.4 Història i hermenèutica
 - 1.5 El caràcter incomplet i obert del coneixement històric. El paper de la narració en la història
2. Pràctica de la història: la qüestió de l'exhauriment de la modernitat
 - 2.1 La gènesi de la modernitat i la configuració de la història com a obra dels humans. La idea de progrés com a nucli
 - 2.2 La filosofia de la història entre la teologia i la biologia
 - 2.3 Del progrés de la raó a l'etern retorn de la voluntat. La crisi de la idea de progrés i el "final de la història"
 - 2.4 La necessitat d'una nova filosofia de la història

Bibliografia bàsica

COLLINGWOOD, R.G. *Idea de la història*. Mèxic: FCE, 1982.
 CRUZ, M. *Filosofia de la història*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HELLER, A. *Teoría de la historia*. Barcelona: Fontamara, 1982.
 TOPOLSKY, J. *Metodología de la historia*. Madrid: Cátedra, 1982.

Altres textos d'interès:

BERLIN, I. "La inevitabilidad histórica". A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1984.
 DANTO, A.C. *Historia y narración*. Barcelona: Paidós, 1989.
 LE GOFF, J. *Pensar la historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona: Paidós, 1991.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987, vol. I.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WILKINS, B.T. *¿Tiene la historia algún sentido?* Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia Contemporània IMàteries: *Corrents actuals de la Filosofia*Cicle: **U**Tipus: **Troncal** Crèdits: **6** Període lectiu: **1r semestre**Hores setmanals: **Tècniques 2 Pràctiques — Despatx 1**Departament: **Matèria de la Filosofia, Bàsica i Filosofia de la Cultura**Professores: **A. Aguilera (A1), C. Rovillo (A2) i J. Bernaldo (B1)**Idiomes: **castellà (B1) i català (A1 i A2)**Grup: **A1, A2 i B1****Temari****1. El coneixement**

- 1.1 La ciència com a model de coneixement (Carnap i el Cercle de Viena)
- 1.2 El programa racionalista i el canvi científic (Popper, Lakatos, Peirce)
- 1.3 La crisi de la racionalitat científica (Husserl)
- 1.4 De l'epistemologia a l'hermenèutica (Kuhn, Forst)

2. El llenguatge

- 2.1 El gir lingüístic: a la recerca d'una anàlisi lògica completa del llenguatge (Wittgenstein)
- 2.2 Jocs de llenguatge, usos i actes de parla (Wittgenstein, Austin, Searle)
- 2.3 La transformació de la filosofia transcendental. Comunicabilitat i "conversació" (Habermas, Apel)
- 2.4 Llenguatge i mètode (Heidegger)

3. L'acció

- 3.1 La qüestió de la intencionalitat (Husserl)
- 3.2 El concepte de praxi (Marx). Individualisme i holisme (Popper, Hayek)
- 3.3 Diverses descripcions de l'acció (Anscombe). Acció i conducta (pragmatisme)
- 3.4 La gramàtica de la justícia (Rawls, Dworkin)

NOTA: Aquest és el programa marc de l'assignatura. Cada professor especificarà a principi de curs com el desenvoluparà.

Bibliografia bàsica

DESCOMBES, V. *Lo mismo y lo otro*. Madrid: Cátedra, 1962.
 SCHNÄDELBACH, H. *Filosofía en Alemania (1831-1933)*. Madrid: Cátedra, 1991.
 PASSMORE, J. *Com años de Filosofía*. Madrid: Alianza, 1981.

Bibliografia per temes**Tema 1**

NEWTON-SMITH, W.H. *La racionalidad de la ciencia*. Barcelona: Paidós, 1987.
 POPPER, K.R. *La lógica de la investigación científica*. Madrid: Tecnos.
 BORTY, R. *La filosofía y el espejo de la naturaleza*. Madrid: Cátedra, 1988.

Tema 2

WITTGENSTEIN, L. *Tractatus Logico-Philosophicus*. Madrid: Alianza.
 Investigaciones Filosóficas. Barcelona: Crítica, 1988.
 HABERMAS, J. *Teoría de la acción comunicativa*. Madrid: Taurus.

Tema 3

BERNSTEIN, R. *Praxis y acción*. Madrid: Alianza Ed., 1979.
 ANSCOMBE, E. *Intención*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HABERMAS, J. *La reconstrucción del materialismo histórico*. Madrid: Taurus, 1981.
 RICCEUR, P. *El discurso de la acción*. Madrid: Cátedra, 1981.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia Contemporània IIMàteria: *Corrents Actuals de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: 2n semestreHorari setmanal: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*Professors: *A. Aguilera (A1), S. López París (A2) i M. Cruz (B1)*Lloc: *castelló*Grup: *A1, A2 i B1***Temari**

1. La subjectivitat
 - 1.1 La qüestió del solipsisme (L. Wittgenstein)
 - 1.2 Alteritat i contingència en el cor del subjecte (E. Lévinas)
 - 1.3 Singularitat, individu, subjecte. Una aproximació a la categoria de sentit (estructuralisme i postestructuralisme)
2. Història (temps i memòria)
 - 2.1 Crítica del temps metafísic (M. Heidegger)
 - 2.2 Epistemologia de les ciències històriques. **La comprensió del sentit**
 - 2.3 L'esdeveniment, una noció problemàtica. **L'increment de ficció i història en el dir el temps.** (P. Ricoeur)
3. La societat
 - 3.1 El social i el polític (Max Weber)
 - 3.2 Teoria crítica de la societat
 - 3.3 Microfonaments i explicació social (marxisme analític)
 - 3.4 La societat com a sistema social (teoria general de sistemes, Parsons, Luhmann)

NOTA: Aquest és el programa marc de l'assignatura. Cada professor especificarà a principi de curs com el desenvoluparà

Bibliografia bàsica

- DESCOMBES, V. *Lo mismo y lo otro*. Madrid: Cátedra, 1982.
 SCHNÄDELACH, H. *Filosofía en Alemania (1831-1933)*. Madrid: Cátedra, 1991.
 PASSMORE, J. *Cien años de Filosofía*. Madrid: Alianza.

Bibliografia específica per temes

- Tema 1
 LÉVINAS, E. *Humanisme de l'altre home*. València: Eliseu Climent Ed.
 PARDO, J. L. *Gilles Deleuze. Violentar el pensamiento*. Madrid: Tecnos.
 CRUZ, M. (ed.). *Individuo, modernidad, historia*. Madrid: Tecnos.
 TAYLOR, CH. *La ética de la autenticidad*. Barcelona: Paidós.

Tema 2

- HEIDEGGER, M. *Ser y tiempo*. México.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Ed. Cristiandad.
 WHITE, H. *El contenido de la forma*. Barcelona: Paidós.
 MATE, R. (ed.). *Filosofía de la historia*. Madrid: Trotta-CSIC.

Tema 3

- ELSTER, J. *Tuercas y tornillos*. Barcelona: Gedisa.
 LUHMANN, I. *Sociedad y sistema: la ambición de la teoría*. Barcelona: Paidós.
 McCARTHY, T. *Ideales e ilusiones*. Madrid: Tecnos.
 WELLMER, A. *Sobre la dialéctica de modernidad y postmodernidad*. Madrid: Visor.

 Sistema d'avaluació

Examen final.

Estètica IMàteria: *Estètica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*Professors: *Enrique Lynch*Llengua: *castellà*

Grup: A1

Temari

Història de les idees estètiques i del vocabulari de l'estètica, des de la seva aparició en la Grècia antiga, passant per la seva autonomització en els segles XVIII i XIX, fins a la seva presència i al seu ús crític en la teoria contemporània de l'art.

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estaran disponibles al començament del curs. Es requereix dels estudiant que es matriculen disposició a estudiar la matèria a partir de les obres fonamentals de la disciplina.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Estètica IMàteria: *Estètica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*Professors: *David Estrada Ferrero*Llengua: *castellà*

Grup: B1

Temari*Naturalesa de l'obra d'art.*

Introducció a la disciplina estètica. L'estètica abans i després d'A. G. Baumgarten. Les polaritats estètiques (l'espelma i el diàniac; l'objectiu i el subjectiu).

1. Art i mimesi
2. Origen de l'obra d'art
3. Acabament de l'obra d'art
4. Art i mimesi
5. Art i expressió
6. Art i forma
7. Art i símbol

Bibliografia bàsica

BURKE, E. *A Philosophical Enquiry into the origin of our ideas of the Sublime and Beautiful*. Oxford: Blackwell, 1967.

BOSANQUET, B. *Historia de la Estética*. 2 vol. Edicions 62, 1988.

ESTRADA, D. *Estética*. Barcelona: Ed. Herder, 1988.

GOMBRICH, E. H. *Historia del Arte*. Madrid: Alianza Ed., 1988.

HEGEL, G. W. F. *Introducción a la Estética*. Barcelona: Ed. Península, 1990.

KANT, I. *La crítica del juicio*. Barcelona: Austral; Espasa-Calpe, 1958.

MORPURGO-TAGLIABUE, E. *La estética contemporánea*. Buenos Aires: Ed. Losada, 1988.

ROSENKRANZ, K. *Estética de lo feo*. Madrid: J. Otero Editor, 1992.

SCHILLER, F. *La educación estética del hombre*. Madrid: Ed. Austral, 1989.

Sistema d'avaluació

Examen final semestral.

Estètica II

Màteria: Estètica **Cicle:** II
Tipus troncal: **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Enrique Lynch*
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

Història de les idees estètiques i del vocabulari de l'estètica, des de la consagració de la seva autonomia en el segle XVIII fins al seu actual estatut en la crítica i en la teoria de l'art contemporani, amb referències als seus antecedents en la doctrina del bell i de l'estètica preromàntica.

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estan disponibles al començament del curs.
 Es requereix dels estudiants que es matriculin disposició a estudiar la matèria a partir de les obres fonamentals de la disciplina.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Estètica II

Màteria: Estètica **Cicle:** II
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 1
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *David Estrada*
Llengua: castellà **Grup:** B1

Temari

Natureza del judici estètic

1. Introducció a l'anàlisi del judici estètic
2. El judici estètic d'allò bell. Ressenya històrica sobre la problemàtica de la bellesa (des de Grècia fins a l'escola de Frankfurt, passant per Kant, Schiller, Goethe, Schopenhauer, Nietzsche, Croce i Sartre)
3. El judici estètic d'allò sublim. (referències a Longino, E. Burke, Kant, Schopenhauer i a les tendències romàntiques i contemporànies)
4. El judici estètic sobre allò lleig. Ressenya històrica de la temàtica (amb una especial referència a Selzer, Rosenkranz i a les tendències contemporànies)

Bibliografia bàsica

- BURKE, E. *A Philosophical Enquiry into the origin of our ideas of the Sublime and Beautiful*. Oxford: Blackwell, 1987.
 BOSANQUET, E. *Historia de la Estética*. 2 vol. Edicions 62, 1988.
 ESTRADA, D. *Estética*. Barcelona: Ed. Herder, 1989.
 GOMBRICH, E. H. *Historia del Arte*. Madrid: Alianza Ed., 1988.
 HEGEL, G. W. F. *Introducción a la Estética*. Barcelona: Ed. Península, 1990.
 KANT, I. *La crítica del juicio*. Barcelona: Austral; Espasa Calpe, 1958.
 MÓRPURGO-TAGLIABUÈ, E. *La estética contemporánea*. Buenos Aires: Ed. Losada, 1968.
 ROSENKRANZ, K. *Estética de lo feo*. Madrid: Ed. J. Obera, 1992.
 SCHILLER, F. *Sobre la gracia y la dignidad*. Barcelona: 1989.

Sistema d'avaluació

Examen final semestral.

Filosofia de la Ciència IMàteria: *Filosofia de la Ciència*

Cicles: II

Tipus: *truncal*

Crèdits: 6

Període lectiu: *1r semestre*Horas setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Deputat 1*Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*Professora: *Manuel Medina*Llengua: *castel·lano/castellà*

Grup: A1

Temari

El curs consisteix en una introducció a l'anàlisi dels conceptes i les teories de la ciència en el seu context històric, juntament amb les concepcions sobre els seus fonaments i la seva validesa. Els continguts específics i la bibliografia es facilitaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

HACKING, I. *Representing and Intervening. Introductory Topics in the Philosophy of Natural Science*. Cambridge: Cambridge University Press, 1983.

MEDINA, M. *De la technè a la tecnologia*. València: Tirant Lo Blanch, 1985.

OLDROYD, D. *El arco del conocimiento: Introducción a la historia de la filosofía y metodología de la ciencia*. Barcelona: Crítica, 1993.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10%

Treball: 40%

Examen: 50%

Filosofia de la Ciència IIMàteria: *Filosofia de la Ciència*

Cicles: II

Tipus: *truncal*

Crèdits: 6

Període lectiu: *2n semestre*Horas setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Deputat 1*Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*Professora: *Manuel Medina Gómez*Llengua: *castel·lano/castellà*

Grup: A1

Objectius

Aprofundir en els temes i les controvèrsies centrals a l'entorn de la ciència i la tecnologia actuals.

Temari

En el curs es tractaran temes especials de la ciència contemporània, juntament amb els debats actuals en el camp de la filosofia de la ciència i la seva relació amb altres estudis de la ciència i la tecnologia. Els continguts específics i la bibliografia corresponent es comunicaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

COLLINS H.; PINCH, T. *El Golem. Lo que todos deberíamos saber acerca de la ciencia*. Barcelona: Crítica, 1996.

LAUDAN, L. *La ciencia y el relativismo. Controversias básicas en filosofía de la ciencia*. Madrid: Alianza, 1993.

PICKERING, A. *Science as Practice and Culture*. Chicago: The University of Chicago Press, 1992.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10%

Treball: 40%

Examen: 50%

Filosofia Política I

Matèria: *Filosofia Política* **Cicle:** II
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 3r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Després:** 1
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professors: *Francisco López Frías*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1

Temari

1. Qüestions introductòries
 - 1.1. De re política
 - 1.2. Comunitat i associació: nació i estat
 - 1.3. Caràcters de l'estat
 - 1.4. Sobirania, poder, autoritat i legitimitat
2. L'obligació política
 - 2.1. Moralitat i prudència política
 - 2.2. Els fonaments de l'obligació política: consens i contracte social
 - 2.3. Plus de l'estat
3. La llibertat
 - 3.1. Els límits de l'obligació política i del poder de l'estat
 - 3.2. Vale com a adaptació i vida com a llibertat: la llibertat dels antics i la llibertat dels moderns
4. Democràcia i valors democràtics
 - 4.1. Participació i representació democràtica
 - 4.2. Llibertat i igualtat
 - 4.3. Utilitat i justícia. Democràcia i llibertat
5. Qüestions específiques
 - 5.1. Estat mínim versus estat intervencionista
 - 5.2. L'hedonisme polític
 - 5.3. Contracte social: coexistència i cooperació

Bibliografia bàsica

COLOMER, J.M. *El utilitarismo*. Barcelona: Montesinos, 1987.
 CHEVALIER, J.J. *Los grandes textos políticos*. Madrid: Aguilar, 1961.
 JASAY, A. *El Estado*. Madrid: Alianza Universidad, 1993.
 MASSA, F.J. *De re política*. Barcelona: PPU, 1993.
 RAPHAEL, D.D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza Universidad, 1983.
 SEN, A.K. *Elección colectiva y bienestar social*. Madrid: Alianza Universidad, 1976.
 VALLESPÍN, F. *Nuevas teorías del contrato social*. Madrid: Alianza Universidad, 1985.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia Política I

Matèria: *Filosofia Política* **Cicle:** II
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Després:** 1
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professors: *Jesús M. Esquivel Calaf*
Llengua: *castellà* **Grup:** A2

Objectius

Introduir l'alumne/a en la filosofia política, en primer lloc a partir d'una reflexió històrico-conceptual i, després, abordant els grans temes que habitualment s'inclouen en aquesta matèria.

Temari

1. La filosofia en la societat (el conflicte entre filosofia i política)
2. Història de la filosofia política: paradigmes i confrontacions
 - 2.1. Aproximació metodològica: criteris hermenèutics
 - 2.2. La filosofia política clàssica
 - 2.3. El pensament cristià medieval
 - 2.4. La filosofia política moderna
3. Què és filosofia política? Plantejaments contemporanis
 - 3.1. Context i situació actual
 - 3.2. Concepcions "radicals" (Strauss, Voegelin, Arendt, Weil)
4. La recerca d'ullò polític
 - 4.1. El polític com a poder-violència (M. Weber)
 - 4.2. El polític com a relació amic-enemic (C. Schmitt, J. Freund)
 - 4.3. El teològicopolític (C. Lefort)
 - 4.4. El polític com a acció concertada (Arendt)
5. La qüestió de l'ordre i del règim polític
 - 5.1. Les diverses classificacions dels règims polítics
 - 5.2. La teoria de la decadència de l'ordre polític
6. Estat modern i sobirania
 - 6.1. Gènesi històrica i significació conceptual
 - 6.2. Fenomenologia de la crisi contemporània de l'estat

Bibliografia bàsica

STRAUSS, L. *¿Qué es filosofía política?* Madrid: Guadarrama, 1970.
 RAPHAEL, D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza, 1983.
 QUINTON, A. *Filosofía política*. Mèxic: FCE, 1974.
 WEIL, E. *Philosophie politique*. Paris: Vrin, 1989.
 TENZER, N. *Philosophie politique*. Paris: PUF, 1994.
 STRAUSS; CROPSY. *Historia de la filosofía política*. Mèxic: FCE, 1993.

CHATELET, DUHAMEL ; FISLER-KOUCHNER. *Historia del pensamiento político*. Madrid: Tecnos, 1987.
 VALLESPIN (ed). *Historia de la teoría política*. 6 vol. Madrid: Alianza.
 SABINE, G. *Historia de la teoría política*. Mèxic: FCE, 1983.
 ARENDT, H. *Crisis de la República*. Madrid: Taurus, 1973.
 MARITAIN, J. *El hombre y el estado*. Madrid: Encuentro, 1983.
 SCHMITT, C. *El concepto de lo político*. Madrid: Alianza, 1991.
 BOBBIO, N. *La teoría de las formas de gobierno en la historia del pensamiento político*. Mèxic: FCE, 1987.
 HELD, D. *Modelos de democracia*. Madrid: Alianza, 1992.

Sistema d'avaluació
 Examen final.

Codi: 1110204

Filosofia Política I

Matèria: *Filosofia Política* **Cicle:** II
Típus: *truncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Després ?*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professors: *José Manuel Bernardo Ávila*
Llengua: *castellà* **Grup:** B1

Objectius

Anàlisi dels conceptes filosòfics-polítics, en la seva evolució històrica i en les seves sentides actuals.

Temari

1. La filosofia política com a filosofia del nostre temps
2. La disciplina i el seu lloc al mapa filosòfic
3. El mètode: descripció, prescripció i deconstrucció
4. Pensar la política: gestió govern i deliberació
5. L'ordre polític. De la comunitat a l'estat de dret
6. El poder i l'obediència. La legitimitat. El contracte social
7. La democràcia i les seves formes
8. Els drets. La llibertat i la igualtat
9. La justícia. Equitat, imparcialitat i legalitat
10. L'interès públic: l'elecció racional

Bibliografia bàsica

BARRY, N.P. *An Introduction to Modern Political theory*. Londres: Macmillan, 1961.
 RAPHAEL, D.D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza Ed., 1989.
 SKINNER, Q. *Los fundamentos del pensamiento político moderno*. Mèxic: FCE, 1986.
 TENZER, N. *Philosophie politique*. Paris: PUF, 1994.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria tractada al curs.

Filosofia Política IIMàteria: *Filosofia Política*

Cicle: II

Tipus troncal Crèdits: 6 Període lectiu: 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 2

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*Professora: *Francisco López Eris*

Llengua: castellà

Grup: A1

Temari

1. L'absolutisme
2. El liberalisme
3. La democràcia
4. L'anarquisme
5. El totalitarisme
6. L'economia política
7. L'equitarisme
8. La teoria econòmica del benestar. El Welfare State
9. La teoria de l'elecció pública

Bibliografia bàsica

- COLOMER, J.M. *El utilitarisme*. Barcelona: Montesinos, 1987.
 MACPHERSON, J. *La democràcia liberal y su época*. Madrid: Alianza, 1982.
 POUNDSTONE, W. *La democràcia liberal y su época*. Madrid: Alianza, 1991.
 JASAY, A. *El estado*. Madrid: Alianza, 1993.
 NÚEZ, P. *La política de la libertad*. Madrid: Unida Ed. 1994.
 MUELLER, D.C. *Elección pública*. Madrid: Alianza Universidad, 1984.
 VALLESPIN, F. (ed.). *Historia de la Teoría Política*. 4 vol. Madrid: Alianza, 1992.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia Política IIMàteria: *Filosofia Política*

Cicle: II

Tipus troncal Crèdits: 6 Període lectiu:

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 2

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*Professora: *Josep Maria Esquirol Calaf*

Llengua: català

Grup: A2

Objectius

En continuïtat amb *Filosofia Política I*, l'objectiu és facilitar l'accés als temes centrals de la filosofia política. En cada cas del temari, però molt especialment en els darrers, es voldrà orientar l'alumne/a pel que fa al context i als debats actuals.

Temari

1. Teories de la justícia política (I)
 - 1.1 Igualtat i legalitat com a significacions primeres
 - 1.2 Justicialisme, positivisme, utilitarisme, contractualisme
2. Teories de la justícia política (II); justícia i solidaritat
 - 2.1 El debat actual: comunitarisme, liberalisme, liberalisme social, socialdemocràcia
 - 2.2 Més enllà de la justícia: la solidaritat com a principi polític
3. Filosofia dels drets humans
 - 3.1 Tipologia dels drets humans. Les tres generacions
 - 3.2 Per a una fonamentació dels drets humans
 - 3.3 Els drets humans i la dimensió política
4. La pau com a problema filosòfic
 - 4.1 La idea de la pau perpètua
 - 4.2 La pau i la filosofia
5. Filosofia política i filosofia de la història
 - 5.1 La constitució de la filosofia de la història i la idea de progrés
 - 5.2 El final de la història i l'estat universal i homogeni
 - 5.3 Postmodernitat: final de la història i pragmatisme polític
 - 5.4 Elements humans: utopia, història i llibertat
6. La responsabilitat política de la filosofia
 - 6.1 El filòsof com a "funcionari" de la humanitat
 - 6.2 La recerca de sentit com a humanisme i llibertat

Bibliografia bàsica

- VAN PARLIS, Ph. *¿Qué es una sociedad justa?* Barcelona: Ariel, 1993.
 SALOMON; MURPHY. *What is justice?* Oxford: Oxford University Press, 1990.
 HÖFFE, O. *La justice politique*. París: PUF, 1991.
 RAWLS, J. *Teoría de la justicia*. Mèxic: FCB, 1985.
 JAEGER, W. *Alabanza de la ley*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1982.

BOBBIO, N. *El tiempo de los derechos*. Madrid: Sistema, 1991.
 PECES-BARBA, G. *Curso de derechos fundamentales*. Madrid: Eudema, 1991.
 PÉREZ LUÑO, A. *Derechos humanos, Estado de derecho y Constitución*. Madrid: Tecnos, 1991.
 FUKUYAMA, F. *El fin de la Historia y el último hombre*. Barcelona: Planeta, 1990.
 FERRY, L. *Philosophie politique 2. Le système des philosophies de l'histoire*. Paris: PUF, 1984.
 (ed. castellana al FCE)
 PATOCKA, J. *Ensayos heréticos sobre la filosofía de la historia*. Barcelona: Península, 1968.
 ESQUIROL, J. M. *Tres ensayos de filosofía política*. Barcelona: PPU, 1956.

Sistema d'avaluació
 Ressenya i examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant
 Es recomana haver cursat *Filosofia Política I*.

Codi: 1114211

Filosofia Política II

Matèria: Filosofia Política **Cicle:** II
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques:** — **Despatx:** 3
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professora: José Manuel Bermudo Ávila
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

1. La comunitat tancada: "comunitat d'alegria i pena" (Plató), "comunitat d'amics" (Aristòtil), "comopolis" (Ciceró) i "Civitas Dei" (Sant Agustí)
2. La societat oberta: l'associació de la por (Hobbes), la societat racional (Spinoza), la societat de mercaders (Locke), la societat jurídica (Kant)
3. La comunitat oberta: La comunitat de ciutadans (Rousseau), la comunitat ètica (Hegel), El comunisme filosòfic de Marx
4. Perspectives actuals del liberalisme, l'utilitarisme i el marxisme. La crisi de les ideologies fortes
5. La filosofia política davant la crisi del fonament: Derrida, Rorty i Habermas. Filosofia i democràcia

Bibliografia bàsica

WISER, J. L. *Political Philosophy. A history of de Search for Order*. New Jersey: Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1963.
 TOUCHARD, J. *Historia de las ideas políticas*. Madrid: Tecnos, 1961.
 FARRELL, M.D. *La filosofía del liberalismo*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1992.
 HELLÉ, D. *Modelos de democracia*. Madrid: Alianza Universidad, 1993.
 BERMUDO, H.J. *Eficacia y Justicia. Posibilidad de un utilitarismo moral*. Barcelona: Herbol, 1999.
 PLAMENATZ, J. *Karl Marx y su filosofía del hombre*. México: FCE, 1986.
 BEYME, K. von. *Teorías políticas contemporáneas*. Madrid: IEP, 1977.

Sistema d'avaluació

Un treball i un examen final sobre la matèria tractada en el curs.

Metafísica IMàteria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 2,5Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques - Deputats 2*Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*Professors: *Eduard Forment Giró*Llengua: *castellà*

Grup: A1

Temari

1. Gènesi històrica. Les oposicions i el retorn
2. Essencialisme, aristotelisme i idealisme
3. La metafísica de l'ésser
4. Fonaments lògics i ontològics
5. Metodologia i estructuració

Bibliografia bàsica

- CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1967.
 FORMENT, E. *Lecciones de Metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
 GARCIA LÓPEZ, J. *Lecciones de metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
 GUIU, I. *Ser y conocer*. Barcelona: PPU, 1991.
 LOBATO, A.; SEGURA, A.; FORMENT, E. *El pensamiento de Santo Tomás de Aquino para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1996.

Sistema d'avaluació

Examen final. Un treball de curs opcional.

Metafísica IMàteria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 2,5Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques - Deputats 3*Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*Professors: *José M. Romero Baró*Llengua: *castellà*

Grup: A2

Temari

1. La metafísica, "més enllà" de la física
2. Ciència i filosofia a Aristòtil
3. Déu i el món a Descartes
4. Física i metafísica de Kant a Hegel

Bibliografia bàsica

- ARISTÒTIL. *Metafísica*. Madrid: Ed. Gredos, 1962.
 ——. *Tratados de Lógica I i II*. Madrid: Gredos, 1996.
 DESCARTES, R. *Oeuvres Philosophiques*, vol II. París: Garnier, 1967.
 ——. *El mundo. Tratado de la luz*. Barcelona, Anthropos-MEC, 1999.
 HEGEL, G. *Enciclopedia de las ciencias filosóficas*. Méxic: Ed. Porrúa, 1966.
 KANT, I. *Crítica de la Razón pura*. Madrid: Alianza, 1994.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball optatiu

Codi: 111033 3

Metafísica I

Màteria: *Metafísica*

Cicle: **D**

Tipus: troncal **Crèdits:** 7,5 **Període lectiu:** 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 0

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*

Professors: *Ignasi Guàrdia Andreu*

Llengua: català

Grup: **B1**

Temari

1. La metafísica
2. L'ésser
3. Unitat de l'ésser
4. Mobilitat
5. Substància i accident
6. La matèria i la forma.

Bibliografia bàsica

- ALVIRA, T.; CLAVELL, L.; MELENDO, T. *Metafísica*. 5ena ed. Pamplona: 1993.
FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid: 1992.
GILSON, E. *Constantes filosóficas de l'ètre*. París: 1983.
GRENET, P.B. *Ontología*. Barcelona: 1980.
RAEYMAEKER, L. *Filosofía del ser*. Madrid: 1988.

Sistema d'avaluació

Examen final i treball optatiu.

Codi: 111033 3

Metafísica II

Màteria: *Metafísica*

Cicle: **II**

Tipus: troncal **Crèdits:** 7,5 **Període lectiu:** 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 1

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*

Professors: *Eudald Forment Giralt*

Llengua: català

Grup: **A1**

Temari

1. L'ens
2. Transcendentalitat i analogia de l'ens
3. Les propietats transcendents
4. Estructures ontològiques i connexions causals
5. Metafísica de la persona

Bibliografia bàsica

- CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
FORMENT, E. *Lecciones de Metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
GARCÍA LÓPEZ, J. *Lecciones de metafísica tomista. Ontología. Nociones comunes*. Pamplona: EUNSA, 1995.
GUÀRDIA, I. *Ser y conocer*. Barcelona: PPU, 1991.
LOBATO, A.; SEGURA, A.; FORMENT, E. *El pensamiento de Santo Tomás de Aquino para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1995.

Sistema d'avaluació

Examen final. Un treball de curs opcional.

Codi: 1110233

Metafísica II

Màteria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: tronçal **Crèdits:** 7,5 **Període lectiu:** 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*

Professorat: *Josef M. Romero Borró*

Llengua: castellà

Grup: AS

Temari

1. Ser, dir, pensar
2. L'ens com a principi
3. Abstracció i analogia
4. Propietats transcendents de l'ens
5. Estructura categorial de l'ens

Bibliografia bàsica

- ARISTÒTIL. *Tratados de lógica*. Madrid: Ed. Gredos, 1962.
CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
RAYMAEKER, L. *Filosofía del ser*. Madrid: Gredos, 1968.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball optatiu.

Codi: 1110233

Metafísica II

Màteria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: tronçal **Crèdits:** 7,5 **Període lectiu:** 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*

Professorat: *Ignasi Guix Andreu*

Llengua: castellà

Grup: B1

Temari

1. Activitat de l'èsser
2. Estructura real de l'ens
3. La participació transcendental: l'èsser subsistent
4. Subjecte personal
5. Home i ésser: veritat, bé i bellesa

Bibliografia bàsica

- ALVIRA, T.; CLAVELL, L.; MELENDO, T. *Metafísica*. 6a ed. Pamplona: 1993.
FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid: 1992.
GILSON, E. *El ser y los filósofos*. Pamplona: 1985.
GUIX, I. *Ser y obrar*. Barcelona: 1991.
MARITAIN, J. *Siete lecciones sobre el ser*. Buenos Aires: 1943.

Sistema d'avaluació

Examen final i treball optatiu.

Codi: 1111305

Antropologia Filosòfica Contemporània I: Lectura de G. Colli

Màteria: Antropologia Filosòfica Contemporània **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 3
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Miguel Meroy Barré **Grup:** A1 i B1
Llengua: castellà

Temari

El fil conductor del curs seran unes lectures de la interpretació que sobre el logos grec en general i la seva sistematització aristotèlica en particular fa Giorgio Colli a *Filosofia de la expresión*, desenvolupant detalladament bona part de les intuïcions majors que guien el pensament que sobre Grècia inaugura Friederich Nietzsche.

Bibliografia bàsica

COLLI, G. *Sapienza Greca* Adelphi. [trad. castellana del primer volum a Trotta].
COLLI, G. *El nacimiento de la filosofía*. Tusquets ed.
COLLI, G. *Filosofia de la expresión*. Siruela.
COLLI, G. *La ragione errabonda*. Adelphi.
ARISTÒTIL. *Organon*. Gredos

Sistema d'avaluació

Comentari de text al final del període.

Codi: 1111310

Antropologia Filosòfica Contemporània II: Existencialisme

Màteria: Antropologia Filosòfica Contemporània **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 3
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Agustín González Gallego
Llengua: castellà **Grup:** A1 i B1

Temari

1. La revolució en matxa
2. El solitari rebel. Kierkegaard
3. Fenomenologia i existencialisme: Husserl, Heidegger, Jaspers
4. Sartre, Camus, filosofia i acció
5. Mounier. Unamuno

Bibliografia bàsica

KIERKEGAARD, S. *El concepto de angustia*.
———. *Enfermedad mental*.
HUSSERL, E. *Problemas fundamentales de la fenomenología*.
HEIDEGGER, M. *El ser y el tiempo*.
SARTRE, J.P. *El existencialismo es un humanismo*.
CAMUS, A. *El hombre rebelde*.
UNAMUNO. *El sentimiento trágico de la vida*.

Sistema d'avaluació

Examen final i treballs individuals.

Codi: 1111379

Estètica III: La Teoria de l'Art després de Hegel

Matèria: Estètica **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Enrique Lynch*
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

Com a extensió dels cursos fets el 1995-96, s'examinarà la influència de l'Estètica de Hegel en les teories de l'art del segle XX, en particular, el marxisme, el formalisme i les teories del símbol en art.

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estaran disponibles al començament del curs.

Es requereix dels estudiants que es matriculin disposició a estudiar la matèria a partir dels textos recomanats.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Codi: 1111381

Estètica IV: Filosofia i Narració

Matèria: Estètica **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 4 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Enrique Lynch*
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

S'admet que la filosofia noti de l'elaboració del discurs del mite. El sentit del curs és introduir, a partir de l'estudi dels diferents models de la narració, temes del mite i teories de les ficcions, a la consideració de l'herència comú entre filosofia i literatura, al voltant de la forma narrativa.

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estaran disponibles al començament del curs.

Es requereix dels estudiants que es matriculin disposició a estudiar la matèria a partir dels textos recomanats.

Sistema d'avaluació

Examen final (i, eventualment, treballs escrits o laboratoris conjuntament amb el professor).

Codi: 1111842

Sòcrates: Ètica i Política

Màteria: Ètica

Cicle: II

Tipus: optativa

Crèdits: 4

Període lectiu: 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 3

Pràctiques —

Despatx 2

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Professorat: Norbert Bilbeny Garota

Llengua: català

Grup: B1

Temari

No és un curs filològic ni historiogràfic, sinó d'actualització ètico-política, en la societat pluralista, de l'ensenyament socràtic, interpretat des d'una perspectiva (1) de saviesa pràctica i (2) de racionalitat cognitivista.

Bibliografia bàsica

PLATÓ. *Apologia de Sòcrates*.

PLATÓ. *República*. Llibre I.

PLATÓ. *Gòrgias*.

ARENDT. *La vida del espíritu*. CEC.

BRICKHOUSE. *Plato's Socrates*. Oxford.

TAYLOR. *El pensamiento de Sócrates*. FCE.

BILBENY. *Hannah Arendt: el pensar moral*. Sistema, 113.

BILBENY. *El discurs moral, avui*. Quaderns Fundació Margall, 27.

BILBENY. *Kant y el tribunal de la conciencia*. Gedisa, 141.

Sistema d'avaluació

Examen. Treball opcional, que farà mitjans amb l'anterior.

Codi: 1111858

Biètica

Màteria: Ètica

Cicle: III

Tipus: optativa

Crèdits: 6

Període lectiu: 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 2

Pràctiques —

Despatx 2

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Professorat: Andreu Sánchez Pascual

Llengua: català

Grup: B1

Temari

El curs tindrà dues parts. A la primera s'empenaran els principis fonamentals de la biètica i a la segona, s'elaborarà un mètode pràctic de resolució de problemes.

Bibliografia bàsica

GRACIA, E. *Fundamentos de Bioética*. Madrid: EUDEMA, 1989.

Sistema d'avaluació

Treball i examen.

Codi: 1111304

Les Ètiques de la Il·lustració Escocesa

Màteria: Ètica Cicle: LI
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: Margarita Mauri Álvarez
Llengua: català Grup: A1

Objectius

Que l'alumnat conegui els principals problemes que els autors de la il·lustració escocesa es plantegen sobre l'ètica, i també les respostes donades per aquests autors i la polèmica que mantenen amb d'altres autors britànics.

Temari

1. Els sentit moral en Lord Shaftesbury
2. La inclinació egoista segons B. de Mandeville
3. El coneixement del bé en l'ètica de F. Hutchedon
4. D. Hume, A. Smith i Th. Reid
 - 4.1 Coneixement moral i naturalesa humana
 - 4.2 Formació del judici moral
 - 4.3 Passions i sentiments
 - 4.4 Voluntat i llibertat
 - 4.5 El bé i la virtut

Bibliografia bàsica

RAPHAEL, D.D. (ed). *British Moralists 1650-1800*. 2 vol. Selecció i edició amb notes comparatives i índex analític de D.D. Raphael. Cambrig-Indianapolis: Hackett Publishing Company, 1991.

Sistema d'avaluació

1. Examen.
2. Exposició oral d'un article.
3. Treball escrit.
4. Lectura obligatòria.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Els criteris de correcció en l'examen seran els següents:

1. Expressió clara, acurada i precisa.
2. Domini del vocabulari propi de cada autor.
3. Adequació pregunta-resposta.
4. Correcta presentació formal i ortogràfica.

Codi 1111375

Teoria sobre la Llei Natural

Màteria: Ètica Cicle: II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 3r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: Margarita Mauri Álvarez
Llengua: català Grup: A1

Objectius

Que l'alumne conegui la teoria clàssica de la llei natural, les objeccions que històricament s'hi han plantejat i l'estat actual de la qüestió.

Temari

1. El problema de la llei natural
2. Plantejaments històrics.
3. Definició de "llei natural"
 - 3.1 Característiques
 - 3.2 Contingut
 - 3.3 Coneixement
 - 3.4 Obligatorietat
 - 3.5 Històricitat
4. Crítiques a la llei natural
5. La relació de la llei natural amb el racisme i l'ecologia.

Bibliografia bàsica

DAVITT, Th. *The Natural Law*. St. Louis: Herder & Co., 1951.
 ROMMEN, H. *The Natural Law*. St. Louis: Herder & Co., 1948.
 SIMON, Y. *The Tradition of Natural Law*. Nova York: Fordham University Press, 1992.

Sistema d'avaluació

1. Examen.
2. Exposició oral d'un article.
3. Treball escrit.
4. Lectura obligatòria.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Els criteris de correcció en l'examen seran els següents:

1. Expressió clara, acurada i precisa.
2. Domini de la terminologia pròpia del tema.
3. Adequació pregunta-resposta.
4. Correcta presentació formal i ortogràfica.

Història de la Filosofia Contemporània I: Parataxi

Matèria: Filosofia Contemporània **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2r semestre
Bones setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — **Despatx:** 2
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Antonia Aguilera Pedrosa
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

Filosofia després d'Auswita i Hiroshima
 El problema d'una filosofia concreta
 Relació forma-contingut filosòfic
 Descomposició, fisiognòmica social, negació, parataxi
 Art, ciència, filosofia, política

Bibliografia bàsica

ADORNO, Th. *Dialèctica negativa*. Madrid: Taurus.
 ADORNO, Th. *Teoria estètica*. Madrid: Taurus/Orbis.
 ADORNO; POPPER et al. *Disputa del positivisme*. Grijalbe.

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball i un examen.

Història de la Filosofia Contemporània II: Historicitat i Desmundització

Matèria: Filosofia Contemporània **Cicle:** III
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Bones setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — **Despatx:** 2
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Josep Maria Bach i Duró
Llengua: català **Grup:** A1

Temari**1. La radicalització de la historicitat: Yorck von Wartenburg, Heidegger, Gadamer**

L'antagonisme natura-història. La formació de la consciència històrica. La davallada del pensament cosmològic. Les conseqüències gnoseològiques de l'acosmisme. Les apostes de l'historicisme en la correspondència entre Dilthey i Yorck von Wartenburg. La crítica de Heidegger al pensament objectivador. El caràcter derivat de la presència i de la re-presentació. L'oblit del ser com a desmundització progressiva. Gadamer: la historicitat del comprendre com el succeir supraindividual de la veritat. Löwith i la il·legitimitat de la consciència històrica.

2. L'absolutisme de la realitat i la distanciació del món: Hans Blumenberg.

La realitat històrica com a sistema de posicions formals. El model de les substitucions funcionals o *Umbesetzungen*. El fenomen històric de les transicions epocals. La legitimitat de l'edat moderna i la controvèrsia sobre la secularització. La flexibilització radical de les dades històriques. La reconversió històrica dels conceptes teòrics. L'evolució semàntica de la història del pensament. La mutació del concepte de natura i les interpretacions de la modernitat. Els fenòmens de la curiositat teòrica. Els límits del concepte: "metàfora absoluta" i *instrumentarium* retòric.

Bibliografia bàsica

HEIDEGGER, Martin. *Ser y tiempo*. Sudamericana.
 LÖWITH, Karl. *Heidegger, pensador de un tiempo indigente*. Rialp.
 GADAMER, Hans-Georg. *El problema de la conciencia histórica*. Taurus.
 BLUMENBERG, Hans. *Wirklichkeiten in denen wir leben*. Reclam.
 —. *Die Genesis der kopernikanischen Welt, Subjektzeit* (Hi ha traducció a l'anglès: *The Genesis of the Copernican World*. MIT.)
 WETZ, Franz Josef. *Hans Blumenberg zur Einführung*. Junfermann.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre.

Codi: 1114881

Història de la Filosofia Contemporània III: Introducció a la Filosofia de Gadamer

Màteria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: optativa Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Carmen Recilla Guzmán*
Llengua: castellà Grup: A1

Temari

1. El context teòric de la filosofia gadameriana: problemes, influències i perspectives
2. Experiència i comprensió
3. La reflexió hermenèutica i la "consciència de la història efectiva"
4. L'experiència de l'obra d'art: la noció de joc
5. L'hermenèutica com a "filosofia pràctica"

Bibliografia bàsica

GADAMER. *Verdad y método*. Ed. Sigüeme. Cap. "La ontología de la obra de arte" i "Fundamentos para una teoría de la experiencia hermenéutica".
GADAMER. *La actualidad de lo bello*. Ed. Paidós.
GADAMER. *La herencia de Europa*. Ed. Península.
GADAMER. *Elogio de la teoría*. Ed. Península.
GADAMER. *La razón en la época de la ciencia*. Ed. Alfa.

Sistema d'avaluació

Treball i examen final.

Codi: 111401

Història de la Filosofia Contemporània IV: Vida, Política i Art

Màteria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: optativa Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Santiago López Petit*
Llengua: castellà Grup: B1

Temari

Al llarg del curs s'estudiaran les obres de Lautréamont, dels dadaïstes i dels surrealistes en tant que antecedents artístics del moviment dels Situacionistes. Es dedicarà especial atenció a les formes de crítica experimentades i, en general, a la conjunció entre vida i nihilisme.

Bibliografia bàsica

LAUTRÉAMONT. *Oeuvres Complètes*. Paris: Librairie J. Corti, 1979.
RIBEMONT-DESSAIGNES, G.: *Dada*. Paris: Ed. Ivrea, 1994.
HUELSENBECK, R.: *En avant Dada. Die Geschichte des dadaismus*. Hamburg: MadsVerlag, 1976.
NADEAU, M.: *Histoire du Surréalisme*. Paris: Seuil, 1946.

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball. Per a una millor comprensió del curs és recomanable haver cursat la Història de la Filosofia contemporània II impartida pel mateix professor.

Codi: 1111413

Història de la Filosofia Contemporània V: Els Situacionistes

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
 Tipus optatiu: *Crèdits: 6* Període lectiu: 2n semestre
 Hores setmanals: *Tèoriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Santiago López Petti*
 Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

Després d'haver-ne exposat els antecedents artístics i la seva relació amb el malg del 68, s'analitzaran les temàtiques essencials al voltant de les quals s'elabora el seu discurs crític: societat de l'espectacle, reificació, vida quotidiana...

Bibliografia bàsica

DEBORD, Guy. *La société du spectacle*. París: Gallimard, 1992.
International Situationniste 1958-69. Amsterdam: Van Genneep, 1970.
 LÓPEZ PETTI, Santiago. *Horror Vacui*. Madrid: Siglo XXI, 1996.

I les obres de Hegel i Marx

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball. Per a una millor comprensió del curs és recomanable haver cursat Història de la Filosofia Contemporània II, impartida pel mateix professor.

Codi: 1111423

Història de la Filosofia Contemporània VI: Lectors de Simone Weil i Maria Zambrano

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
 Tipus optatiu: *Crèdits: 6* Període lectiu: 2n semestre
 Hores setmanals: *Tèoriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Carmen Revilla Guzmán*
 Llengua: *castellà* Grup: A1

Temari

L'obra d'aquestes dues autoras, malgrat el seu caràcter personal i diferenciat, ofereix la possibilitat d'atendre a aspectes comuns en els quals són observables algunes coincidències i una actitud teòrica comuna: les dues es distancien de l'ideal de racionalitat sistemàtic-construïda típicament modern i sustentat en una filosofia de la consciència per optar per un pensament anclat en el temps.

Des d'aquesta perspectiva el curs pretén presentar una lectura introductòria d'ambdues autoras, centrada en els següents temes:

- L'àmbit de l'experiència
- La recuperació del passat
- El llenguatge de la filosofia

Bibliografia bàsica

WEIL, Simone. *Écrits historiques et politiques*. París: Gallimard, 1960.
 WEIL, Simone. *Écrits de Londres*. París: Gallimard, 1967.
 ZAMBRANO, María. *El hombre y lo divino*. Madrid: Siruela, 1991.
 ZAMBRANO, María. *Hacia un saber sobre el alma*. Madrid: Alianza, 1993.

Sistema d'avaluació

Examen final: treball.

Codi: 131144

Temes de Filosofia de la Ciència I: Ciència, Tecnologia i Societat I

Matèria: Filosofia de la Ciència Cicle: II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Manuel Medina Gómez
Llengua: català/castellà Grup: A1

Objectius

Introducció a la pràctica de l'anàlisi de ciència, tecnologia i societat.

Temari

Tecnografia de la ciència: l'entramat de ciència, tecnologia i societat. En els actuals estudis de ciència i tecnologia s'ha encunyat el terme tecnociència per designar l'entramat de la ciència i la tecnologia contemporànies. Aquest terme no solament indica que amb el pas de la ciència acadèmica a la ciència governamental i industrial del segle XX ciència i tecnologia han arribat a ser de fet inseparables. També designa teories i tecnologies, grups socials i organitzacions, interpretacions, legitimacions i cosmologies. És el que es coneix com a ciència, tecnologia i societat. El curs s'ocuparà de l'estudi sistemàtic d'aquestes complexes interaccions com a base de la filosofia constructiva de la tecnociència.

Bibliografia bàsica

LATOUR, B. *Ciència en acció*. Barcelona: Labor, 1992.
MEDINA, M. "Tecnografia de la ciència". A: *Historia Crítica*. 1995.
FICKERING, A. *The Mangle of practice. Time, Agency and Science*. Chicago: The University of Chicago Press, 1996.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10%
 Treball: 40%
 Examen: 50%

Codi: 131145

Temes de Filosofia de la Ciència II: Ciència, Tecnologia i Societat II

Matèria: Filosofia de la Ciència Cicle: II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Manuel Medina Gómez
Llengua: català/castellà Grup: A1

Objectius

Pràctics d'avaluació en ciència, tecnologia i societat.

Temari

Ciència, tecnologia i valors
 Concepcions de la ciència, el canvi científic i el desenvolupament tecnològic en relació amb la pràctica política i ètica en el camp de la ciència i la tecnologia. Neutralitat de la ciència i llibertat d'investigació. Desenvolupament científic i tecnològic i progrés. Determinisme tecnològic i intervenció social. Tecnologia autònoma i imperatiu tecnològic. Ciència, tecnologia i legitimació.

Bibliografia bàsica

MEDINA, M.; SANMARTIN, J. (ed.) *Ciencia, Tecnología y Sociedad*. Barcelona: Anthropos, 1990.
PROCTOR, R. *Value-Free Science? Purity and Power in Modern Knowledge*. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1991.
WINNER, L. *La ballena y el reactor. Una búsqueda de los límites en la era de la tecnología*. Barcelona: Gedisa, 1987.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10%
 Treball de curs: 40%
 Examen: 50%

Codi: 1111458

Temes de Cosmologia I: Lectura del *De Anima* d'Aristòtil

Màteria: *Filosofia de la Natura* Cicle: II
 Tipus: *optatius* Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
 Horari setmanals: *Tècniques 2 Pràctiques — Deputats 2*
 Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
 Professors: *Josep M. Ferré Sullà*
 Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

Concepte i definicions d'ànima
 Ànima, vida i moviment
 Ànima i cos
 Facultats i operacions de l'ànima
 La sensació
 Els sentits interns
 De la imatge al pensament
 L'enteniment agent i el pacient
 L'enteniment pràctic, la voluntat i la tasca

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Acerc a del alma*. Madrid: Gredos, 1988. [Intr., trad. i notes de Tomás Calvo].
 ARISTÒTIL. "De l'ànima". A: *Psicologia*. Barcelona: Laia, 1981. [trad. J. Leita].
 ARISTÒTIL. "De la sensació". A: *Psicologia*. Barcelona: Laia, 1981. [trad. J. Leita].
 SANT TOMÁS. *Comentari al llibre del Alma de Aristòteles*. Buenos Aires: Fundación Arché, 1979 [trad. M.C. Donadio].

Sistema d'avaluació

Examen final i treballs voluntaris.

Codi: 1111464

Temes de Cosmologia II: Lectura de la *Física* d'Aristòtil

Màteria: *Filosofia de la Natura* Cicle: II
 Tipus: *Optatius* Crèdits: 6 Període lectiu: 3r semestre
 Horari setmanals: *Tècniques 3 Pràctiques — Deputats 3*
 Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
 Professors: *Antoni Freixeda Nadal*
 Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

El curs consistirà en una lectura comentada de la *Física* aristotèlica, indicant sempre que tingui interès la interpretació dels principals comentaristes antics i contemporanis. Les lites proposades són una familiarització amb la terminologia i el sistema conceptual aristotèlic, i el coneixement i la discussió dels supòsits i les tesis principals de la seva concepció de la naturalesa.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Física*. Madrid: Gredos, 1986. [trad. G. de Echandía].
 ARISTÒTIL. *Física llibres I i II*. Buenos Aires: Ed. Biblos, 1993. [trad. intro i notes de Marcelo D. Boeri].
 DE GANDT, F.; SOUFFRIN, P. (ed.) *La physique d'Aristote et les conditions d'une science de la nature. Actes du colloque etc.* Paris: Vrin, 1991.
 JUDSON, L. *Aristotle's Physics. A Collection of Essays*. Oxford: Clarendon Press.
 PREVOSTI, A. *La Física d'Aristòtil*. Barcelona: PPU, 1984.
 SACHS, J. *Aristotle's Physics. A Guided Study*. New Jersey: Rutgers UP, 1995.

Sistema d'avaluació

L'alumnat haurà de preparar i exposar un pasatge de la *Física* prèviament convingut amb el professor.
 Examen escrit final.

Codi: 1111471

Temes de Filosofia del Llenguatge I: Filosofia de la Ment

Màteria: Filosofia del Llenguatge **Cicle:** II
Tipus optativa Crèdits: 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professors: Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel
Llengua: català **Grup:** A1

Objectius

El curs pretén familiaritzar l'alumnat amb els temes més debatuts en la filosofia de la ment contemporània.

Temari

1. La concepció cartesiana de la ment i el problema de la consciència
2. Teories internistes i externistes del contingut mental: contingut ampli i contingut estricte
3. El funcionalisme
4. El problema com-ment
5. Podem pensar, les màquines?

Bibliografia bàsica

BRECHTEL, W. *Filosofia de la mente*. Tecnos.
ERONCANO, F. (recop.) *Enciclopedia Iberoamericana de Filosofía*. Trotta, vol. *La mente Humana*.
CHURCHLAND, P. *Materia y Consciencia*. Gedisa.
DAVIDSON, D. *Ensayos sobre acciones y eventos*. CMLA.
FODOR, J. *Psicosemántica*. Tecnos.
RABOSSI, E. (recop.) *Filosofia de la mente y ciencia cognitiva*. Paidós.
SEARLE, J. *Mentes, Cerebros y Ciencia*. Cátedra.
SEARLE, J. *Intencionalidad*. Tecnos.

Sistema d'avaluació

Exercicis durant el curs i examen final.

Codi: 1111481

Temes de Filosofia del Llenguatge II: El Llenguatge i el Món

Màteria: Filosofia del Llenguatge **Cicle:** III
Tipus optativa Crèdits: 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professors: Ramon Cirera Duocastella
Llengua: català **Grup:** A1

Objectius

Visió filosòfica de les teories contemporànies de la referència juntament amb les seves implicacions metafísiques.

Temari

1. Noms i descripcions
2. Dèictes naturals
3. Índexs
4. Actitud proposicional
5. El programa de Grice

Bibliografia bàsica

MARTIN, *The Meaning of language*. Cambridge: The MIT Press, 1989.
GARCIA CARPINTERO, M. *Las palabras y las cosas*. Ariel, 1996.
KRIPKE, *El nombre y la necesidad*. Mèxic: UNAM, 1985.
VALDES (ed.), *La búsqueda del significado*. Madrid: Tecnos, 1991.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Prerequisits: Modalitat i existència

Codi: 1111493

Estat Modern i Democràcia

Matèria: Filosofia Política Cicle: II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: Francisco López Frias
Llengua: castellà Grup: B1

Temari

1. Contracte social i estat
2. Gènesis de l'estat modern: insuficiències del contractualisme clàssic
3. Liberalisme i democràcia
4. Les crítiques a la teoria general del contracte
5. L'estat democràtic i la seva evolució
6. Teoria econòmica de la democràcia
7. Limitació dels poders polítics i econòmics: l'estat mínim
8. L'estat com a funció de la societat

Bibliografia bàsica

- BUCHANAN, J. *The limits of Liberty: between Anarchy and Leviathan*. The University of Chicago, 1975
 HAYEK, F. *Derecho, legislación y libertad*. 3 vol. Madrid: Unión Editorial, 1973-79.
 HOBBS, Th. *Leviathan*. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
 MASSA, F.J. *De re política*. Barcelona: PPU, 1993.
 NOZICK, R. *Anarquía, Estado, Utopía*. Madrid: FCE, 1988
 RUBIO GARRACEDO, J. *La utopía del Estado justo: de Platón a Rawls*. València: RE, 1982
 RAWLS, J. *Teoría de la justicia*. Madrid: FCE, 1979.

Sistema d'avaluació

Examen, treball i participació a seminaris (dues opcions a escollir).

Codi: 1111504

Justícia, Política i Mercat

Matèria: Filosofia Política Cicle: II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 3r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: J.M. Barredo
Llengua: català Grup: B1

Temari

El curs té com a objecte l'anàlisi contextualitzada del debat actual sobre la justícia. El gruix del programa estarà orientat a establir la relació entre diverses teories de la justícia d'autors contemporanis i les seves concepcions politico-socials. S'abordaran textos recents representatius de posicions ideològiques diverses, del liberalisme i l'utilitarisme al socialisme i el marxisme, com R. Nozick, J. Rawls, B. Barry, O. Höffe, A. Heller, J. Habermas, etc.

Bibliografia bàsica

- Bibliografia introductòria:
 ACKERMAN, B.A. *Social Justice in the Liberal State*. Yale UP, 1980.
 BARRY, B. *Theories of Justice*. Berkeley: University of California Press, 1989.
 BARRY, B. *The Liberal Theory of Justice*. Oxford: Clarendon Press, 1973.
 HELLER, A. *Más allá de la justicia*. Barcelona: Crítica, 1990.
 KERN.L.; MÜLLER, H.P. *La justicia ¿discurso o mercado?* Barcelona: Gedisa, 1992.
 KYMLICKA, WILL *Contemporary Political Philosophy. An introduction*. Oxford: Clarendon Press, 1990.
 NOZICK, R. *Anarquía, estado y utopía*. Madrid: FCE, 1988
 PATT, T. *Judgin Justice*. Londres: Rotledge & Kegan Paul, 1980.
 RAWLS, J. *Teoría de la Justicia*. México: FCE, 1978
 RYAN, A. (ed.) *Justice*. Oxford UP, 1993

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria i treballs com a forma complementària.

Questions de Bioètica

Màteria: Filosofia Política **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** 3r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professors: Margarita Boladeras Cacerella
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

1. El concepte de bioètica. Interdisciplinarietat. Diferents paradigmes científics. Perspectives ètiques
2. Deontologia professional. Ètica de les professions: especificitat dels problemes, patrons de conducta, la resposta a situacions noves. Responsabilitat individual i social. Qüestions morals i qüestions legals
3. Pràctica mèdica i investigació mèdica. Les relacions metge-pacient. El consentiment informat. El principi d'autonomia
4. Malaltia terminal. Eutanàsia. El principi de la dignitat humana
5. La reproducció assistida. L'avertament
6. L'enginyeria genètica. El projecte Genoma. Altres tecnologies aplicades al món humà

Bibliografia bàsica

BARANGUREN, J.L.L. "La muerte": *Ètica*. Madrid: Alianza, 1979.
 ARIÈS, PH. *El hombre ante la muerte*. Madrid: Taurus, 1984.
 BEUCHAMP, McCULLOUGH *Ètica mèdica*. Barcelona: Labor, 1987.
 BOLADERAS, M. *Bioètica y derechos fundamentales*. Barcelona [pendent de publicació].
 COOMBS, J. *Bioteconología*. Barcelona: Labor, 1989.
 DURAND, G. *La bioética*. Bilbao: Desclée de Brouwer, 1992.
 DWORKIN, R. *El dominio de la vida*. Barcelona: Ariel, 1994.
 ENGELHARDT, H.T. *Los fundamentos de la bioética*. Barcelona: Paidós, 1995.
 KATZ, J. *El médico y el paciente: su mundo silencioso*. México: FCE, 1989.
 SINGER, P. *Ètica i pràctica*. Barcelona: Ariel, 1984.
 SUZUKI, D.; KNUDTSON, P. *Genética*. Madrid: Tecnos, 1989.
 VIDAL, M. *Bioética. Estudios de bioética racional*. Madrid: Tecnos, 1989.
 ZURRALQUI, L. *Procreación artística y derechos fundamentales*. Madrid: Tecnos, 1988.

Sistema d'avaluació

Dos comentaris de text al final del quadrimestre.

Comunitat i Poder

Màteria: Filosofia Política **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** 3r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professors: Josep M. Aleina Roca
Llengua: castellà **Grup:** B1

Objectius

Analitzar els diferents elements constitutius del poder polític i la seva relació amb la realitat social.

Temari

El curs està enfocat a estudiar els diversos aspectes que caracteritzen les relacions entre la societat i el poder polític. Es pren com a punt de partida el pensament polític dels autors següents: Aristòtil, Suárez, Bodin, Spinoza i Montesquieu.

1. L'origen del poder
2. Dimensió moral del poder
3. Autoritat i poder
4. Poder i sobirania
5. Tipus de poder
6. La divisió del poder
7. Poder i consens social
8. Límits del poder
9. Obediència i resistència al poder

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Política*. Madrid: Gredos, 1988.
 BODIN, J. *Los seis libros de la república*. Madrid: Tecnos, 1985.
 MONTESQUIEU. *Del espíritu de las leyes*. Madrid: Tecnos, 1985.
 SPINOZA, B. *Tratado político*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
 SPINOZA, B. *Tratado teológico-político*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
 SUÁREZ, F. *De legibus*. Madrid: CSIC, 1971. [Edició bilingüe].
 SUÁREZ, F. *Defensio fidei*. Madrid: CSIC, 1965. [Edició bilingüe].
 SUÁREZ, F. *Deiuramiento fidelitatis*. Madrid: CSIC, 1978. [Edició bilingüe].

Sistema d'avaluació**Examen escrit**

Els alumnes hauran de fer un treball monogràfic sobre un dels temes anteriors agafant com a referència, preferentment, algun dels autors esmentats abans.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Lectura obligatòria per seguir el curs: la *Política* d'Aristòtil i els tractats polítics de Spinoza.

Codi: 1111630

Temes d'Història de la Ciència I: La Ciència en la Il·lustració

Màteria: *Història de la Ciència* **Cicle:** II
Tipus: optatiu **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professora: *José Rome Feito*
Llengua: castellà **Grup:** A1

Objectius

L'objectiu del curs és proporcionar a l'alumnat una introducció al pensament científic en el segle XVIII.

Temari

El curs examinarà els temes més fonamentals en el desenvolupament de les ciències físiques i les ciències de la vida en el segle XVIII. Pel que fa al primer apartat, ens ocuparem, entre d'altres temes, del desenvolupament de la física experimental i la revolució química associada al nom de Lavoisier. En l'àmbit de les ciències de la vida i les disciplines connexes, abordarem el problema de la generació, i també la introducció de la perspectiva temporal en l'estudi de la naturalesa.

Bibliografia bàsica

HANKINS, T.L. *Ciencia e Ilustración*. Madrid: Siglo XXI, 1988.
GILES, M. *El pensamiento de Montaigne. Política y ciencia natural*. Madrid: Alianza Editorial, 1984.
MASON, S.F. *Historia de las ciencias. 3. La ciencia del siglo XVII*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
VOLTAIRE. *Cartas filosóficas*. Madrid: Alianza Editorial, 1968.
GOULD, S. *La fecha del tiempo*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'alumnat

Seccional: haver cursat prèviament Història de la Ciència I i Història de la Ciència II

Codi: 1111641

Temes d'Història de la Filosofia I: Plató i els Poetes

Màteria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optatiu **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professora: *Antonia Alegre Gorri*
Llengua: castellà **Grup:** B1

Temari

Plató i els poetes. En llegir Plató, tothom es pregunta: per què era enemic dels poetes?, per què tenia tanta por a la tragèdia, sobre la qual efectua nombroses crítiques? Les crítiques són de tres tipus: 1) crítica epistemològica, ja que Plató era enemic de la imitació, que és l'essència de la tragèdia; 2) crítica sociopolítica: Plató representava una societat elitista mentre que els tràgics eren els representants d'una cultura popular; i 3) crítica religiosa: la religió platònica, deutora del pitagorisme, és l'antítesi de l'antropomorfisme. En el curs es llegiran obligatòriament totes les tragèdies i es confrontaran amb les teories platòniques.

Bibliografia bàsica

1. Fonts

PLATÓ. *Obras completas*. Madrid: Gredos. (Diversos volums i diverses dates de publicació).
Totes les tragèdies d'Esquil, Sòfocles i Eurípides. Madrid: Gredos. (Diversos volums i diverses dates de publicació).

2. Bibliografia secundària

ALEGRE GORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1985.
ALEGRE GORRI, A. *La sofística y Sócrates*. Barcelona: Montesinos, 1987.
ALEGRE GORRI, A. *Historia de la filosofía antigua*. Barcelona: Anthropos, 1988.
ALEGRE GORRI, A. *Textos de filosofía: Platón*. Barcelona: ICE de la UAB, 1983.
KAUFMANN, J. *Tragedia y filosofía*. Barcelona: Seix Barral.
LESKY, J. *Historia de la literatura griega*. Madrid: Gredos.
NIETZSCHE, F. *El nacimiento de la tragedia*. Madrid: Alianza.
RODRÍGUEZ ADRADOS, F. *Fiesta, comedia y tragedia*. Madrid: Alianza, 1983.
VV.AA. *Enciclopedia iberoamericana de filosofía: Historia de la filosofía antigua*. Madrid: Trotta, 1996.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es donarà als alumnes al començament del curs.

Temes d'Història de la Filosofia II: Plató i la Dialèctica

Màteria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Antoni Alegre Gorri*
Llengua: castellà **Grup:** B1

Temari

Plató i la dialèctica. Es pot comprendre la filosofia grega partint d'un tríptic dinàmicament interrelacionat: filosofia-llenguatge-estructures que creen aquest llenguatge que va servir a ser filosofia. Per a entendre el que significa un concepte filosòfic grec, hem de comprendre l'estructura reticular i dinàmica que el crea. La dialèctica com a diàleg aboca a la definició precisa dels conceptes, és a dir, a la creació de la filosofia, que va tenir lloc en i amb Plató. Al llarg del curs s'analitzaran amb detall els diàlegs platònics que van crear els primers conceptes filosòfics.

Bibliografia bàsica

1. Fonts
Totes les tragèdies d'Èsquil, Sòfocles i Eurípides. Afortunadament totes estan traduïdes al castellà a Gredos, Madrid. N'hi ha moltes de traduïdes al català a la *Bernat Metge*, de Barcelona. Són esplèndides les traduccions franceses de les *Belles Lettres*.
Fonts:
PLATÓ. *Obras completas*. Madrid: Gredos. [diversos volums i diverses èdtes de publicació].
ALEGRE GORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1985.
ALEGRE GORRI, A. *La sofística y Sócrates*. Barcelona: Montesinos, 1987.
ALEGRE GORRI, A. *Historia de la filosofía antigua*. Barcelona: Anthropos, 1988.
ALEGRE GORRI, A. *Textos de filosofía: Platón*. Barcelona: ICE de la UAB, 1983.
CORNFORD, F.M. *La teoría platónica del conocimiento*. Buenos Aires: Paidós, 1968.
NUNO MONTES, J.A. *La dialéctica platónica*. Caracas: Universidad Central de Venezuela, 1962.
ROSS, D. *Plato's Theory of Ideas*. Oxford: Clarendon press, 1973.
VV.AA. *Enciclopedia iberoamericana de Filosofía. Historia de la filosofía antigua*. Madrid: Trotta, 1996.
Al començament del curs s'impartirà una bibliografia especialitzada.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es donarà als alumnes al començament del curs.

Temes d'Història de la Filosofia III: Física i Metafísica en Aristòtil 1

Màteria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** — **Despatx:** 3
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Felipe Martínez Marzón*
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

El caràcter particular de la *Física* i el seu caràcter, això no obstant, general. L'autotranscendència interna de la *Física*.

Bibliografia bàsica

1. Fonts
ARISTÒTIL. *De interpretatione*.
ARISTÒTIL. *Física*.
ARISTÒTIL. *Metafísica*.
2. Bibliografia secundària
AUBENQUE, P. *El problema del ser en Aristòteles*. Madrid: 1974.
MARTÍNEZ MARZÓN, F. *Historia de la filosofía antigua*. Madrid: 1995.
WIELAND, W. *Die Aristotelische Physik*. Göttingen: 1970.

Sistema d'avaluació

Prova final, a la qual, només de consens acord entre estudiants i professor, es podran sumar altres elements de judici.

Temes d'Història de la Filosofia IV: Física i Metafísica en Aristòtil II

Matèria: Història de la Filosofia **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques —** **Despatx:** 2
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professors: Felipe Martínez Marzós
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

De la *physis* el "ser en tant que tal", de la *physis* a l'immòbil i de la *physis* al pensament. (Es recomana, encara que no es obligatori, haver fet abans l'assignatura "Física i Metafísica en Aristòtil I").

Bibliografia bàsica

1. **Festa**
ARISTÒTIL. *De interpretatione.*
ARISTÒTIL. *Física.*
ARISTÒTIL. *Metafísica.*
ARISTÒTIL. *De anima*

2. Bibliografia secundària
AUBENQUE, P. *El problema del ser en Aristòteles.* Madrid: 1974
MARTINEZ MARZÓ, F. *Historia de la filosofía antigua.* Madrid: 1996
WIELAND, W. *Die aristotelische Physik.* Göttingen: 1970

Sistema d'avaluació

Prova final a la qual, només de consens entre estudiant i professor, es podran sumar altres elements de judici.

Temes d'Història de la Filosofia V: Arnau de Vilanova i Filosofia I

Matèria: Història de la Filosofia **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques —** **Despatx:** 2
Departament: Història de la Filosofia, Lògica i Filosofia de la Cultura
Professors: Francesc Fornay Boet
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

Arnau de Vilanova (c.1240 - Gènova, 1311) va ser professionalment metge de reis i de papes, i professor de medicina a Montpeller. El seu coneixement de l'àrab i de l'hebreu li va permetre incidir amb força en la temàtica de la medicina teòrica a la que aportà com a novetat més pròpia un intent de quantificació farmacològica. Malgrat que en vida va ser un metge de fama a tot Europa, ha estat més conegut arreu del món històricament com a reformador religiós cristià. Home d'una fe molt sincera i conseqüent, va dedicar els seus darrers dotze anys de vida a una activitat de cura i quasi d'higiene espiritual, que ell no deslligava gens de la seva activitat mèdica professional. I en aquesta faceta, els qui amb més apreciació l'han tingut en compte l'han titllat de boig il·luminat, i d'altres, simplement d'entabonador de mala fe. La inquisició va damonar-lo *post mortem* el 1316. Malgrat tot, la seva figura no és tan aïllada i estrafolària com podria semblar. D'una banda i amb certesa, s'inscriu dintre dels corrents pauperístics medievals, que culminen amb els franciscans Peire Joan Olieu (*Olieu*), Miquel de Cesena i G. d'Ockham. D'altra banda potser també s'inscriu en la nova epistemologia que es va gestant al llarg de tota la baixa edat mitjana. Sobre aquest punt i la seva incidència, àdhuc política, se centrarà el curs.

Bibliografia bàsica

No s'ha de matricular en el curs qui no hagi llegit ja almenys una d'aquestes obres:
POU I MARTÍ, J. M. *Visionarios, dogmas i pràctiques catalanes.* Vic: 1980 (Reedició Madrid: 1991).
REEVES, M. *The influence of prophecy in the later Middle Ages. A study in Joachimism* Oxford: 1969.
VV.AA. *Chi erano gli spirituali?* Assisi: 1976.
Mc VAUGH, M. "The Development of Medieval Pharmaceutical Theory". A: *Arts de vilanova Opera Omnia Medica, II: Aphorismi de gradibus.* Granada-Barcelona: 1975. p 1-136 i 327-334.
DAMIATA, M. *Guiljelmo d'Ockham: povertà e potere.* Florència: 1978-79, vol. I i II.
SANTI, F. *Arnau de Vilanova: L'obra espiritual.* València: 1986.
VV.AA. *Actes de la 1a trobada internacional d'estudis sobre A. de V.* Barcelona: 1996.
COLOMER, E. *Filosofia catalana medieval.* Barcelona: 1996 [en premsa].

Sistema d'avaluació

Des del primer dia es demanarà que hom s'inscriuï en un petit grup de recerca especialitzada en vista d'uns resultats verament nous en els camps avui per avui oberts. Genèricament l'atenció se centrarà en les àrees cosmovisional, metafísica, epistemològica, farmacològica, sociopolítica.

Cada hora de classe comportarà com a mínim cinc hores de treball personal, amb ús dels coneixements instrumentals adequats. Lliurament de resultats parcials en terminis fixats. Discussió de cada informe en els aspectes de recerca positiva, epistemològica, lògica de l'exposició i redacció d'informes científics. Qui perdi el ritme quedarà automàticament avaluat. S'esperen resultats publicables, firmats pel professor i els col·laborador/s l'aportació del/s qual/s no sigui merament material. Abans de la publicació de resultats seran avaluats per FERKAL.

Codi: 1111594

Temes d'Història de la Filosofia VI: Arnau de Vilanova i Filosofia II

Màteria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 3r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Françesc Fortuny Bonet*
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

Arnau de Vilanova (c.1240 - Gènova, 1311) va ser professionalment metge de reis i de papes, i professor de medicina a Montpeller. El seu coneixement de l'àrab i de l'hebreu li va permetre incidir amb força en la temàtica de la medicina teòrica a la que aportà com a novetat més pròpia un intent de quantificació farmacològica. Malgrat que en vida va ser un metge de fama a tot Europa, ha estat més conegut arreu del món històricament com a reformador religiós cristià. Home d'una fe molt sincera i conseqüent, va dedicar els seus darrers dotze anys de vida a una activitat de cura i quasi d'higiene espiritual, que ell no deslligava gens de la seva activitat mèdica professional. I en aquesta faceta, els qui amb més apreciació l'han tingut en compte l'han titllat de boig il·luminat, i d'altres, simplement d'estabador de mala fe. La inquisició va damonar-lo *post mortem* el 1316. Malgrat tot, la seva figura no és tan aïllada i estrafolària com podria semblar. D'una banda i amb certesa, s'inscriu dintre dels corrents pauperístics medievals, que culminen amb els franciscans Peire Joan Olieu (*Olivé*), Miquel de Cesena i G. d'Ockham. D'altra banda potser també s'inscriu en la nova epistemologia que es va gestant al llarg de tota la baixa edat mitjana. Sobre aquest punt i la seva incidència, àdhuc política, se centrarà el curs.

Bibliografia bàsica

No s'ha de matricular en el curs qui no hagi llegit ja almenys una d'aquestes obres:
POU I MARTÍ, J. M. *Visionarisme, begüinisme i fratricides catalanes*. Vic: 1990 (Beebic. Madrid: 1991).
REEVES, M. *The influence of prophecy in the later Middle Ages. A study in Joachimism*. Oxford: 1969.
VV.AA. *Chi erano gli spirituali? Assisi: 1976*.
Mc VAUGH, M. "The Development of Medieval Pharmaceutical Theory". A: *Arnaldi de villanova Opera Omnia Medica, II: Aphorismi de gradibus*. Granada- Barcelona: 1975. p 1-136 i 327-334.
DAMIATA, M. *Guglielmo d'Ockham: povertà e potere*. Florència: 1978-79, vol. I i II.
SANTI, F. *Arnau de Vilanova: L'obra espiritual*. València: 1986.
VV.AA. *Actes de la 1a trobada internacional d'estudis sobre A. de V.* Barcelona: 1985.
COLOMER, E. *Filosofia catalana medieval*. Barcelona: 1996 [en premsa].

Sistema d'avaluació

Des del primer dia es demanarà que hom s'inscriuï en un petit grup de recerca especialitzada en vista d'uns resultats verament nous en els camps avui per avui oberts. Genèricament l'atenció se centrarà en les àrees cosmovisional, metafísica, epistemològica, fisicomèdica, sociopolítica.

Cada hora de classe comportarà com a mínim cinc hores de treball personal, amb ús dels coneixements instrumentals adequats. Lliurament de resultats parcials en terminis fixats. Discussió de cada informe en els aspectes de recerca positiva, epistemologia, lògica de l'exposició i redacció d'informes científics. Qui perdi el ritme quedarà automàticament avaluat. S'esperen resultats publicables, firmats pel professor i els col·laboradors l'aportació dels quals no sigui merament material. Abans de la publicació de resultats seran avaluats per l'ERFAL.

Codi: 1111000

Temes d'Història de la Filosofia VII: Religió i Filosofia en el Renaixement

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: *apèntic* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Beres setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: *Miguel Àngel Granada*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1

Temari

El curs persegueix estudiar la concepció de religió i filosofia i les seves relacions amb importants figures del Renaixement: M. Ficino. (*Theologia platonica i altres textos*), G. Pico (*Discurso de la dignidad del hombre, Heptaplus*), Savonarola (*Apologeticus ratione poetics artis, Triumphus crucis*), G.F. Pico (*Examen vanitatis doctrinae animas, De incan tationibus*), G. Bruno (*La cova de las cenizas, Expulsi6n de la bestia triunfante*). Seran objecte d'atenció en la seva relació amb el problema conductor *questions com la relació de concòrdia/estructura entre cristianisme i saviesa pagana, el lloc de la religió i la filosofia en la jerarquia del saber i al destinatari de la religió; la relació entre religió i política; les teories antropològiques, la dignitas hominis i la qüestió de la unió del subjecte humà amb la divinitat en la seva relació amb la distinció sup/poble, el paper de la filosofia i la mediació de Crist.*

Bibliografia bàsica

Les edicions i les traduccions canòniques de les obres i els autors citats, que seran presentats i comentats al desenvolupament del curs. De la bibliografia secundària serveiran com a introduccions i desenvolupament de la problemàtica:

GRANADA, M.A. *Cosmologia, religión y política en el Renacimiento*. Barcelona: Anthropos, 1986.

KRISTELLER, P.O. *El pensamiento renacentista i sus fuentes*. Mèxic: FCE, 1963

GRANADA, M.A. "Giordano Bruno et la dignitas hominis: présence et modification d'un motif du platonisme de la Renaissance". A: *Nouvelles de la Rep. des Lettres*. 1993, núm. 12.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit. L'estudiant podrà fer, prèviament d'acord amb el professor, un treball escrit personal i presentar eventualment els seus resultats en una exposició oral en el conjunt del seminari.

Temes d'Història de la Filosofia VIII: Erasme de Rotterdam

Màteria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: *Miguel Àngel Granada*
Llengua: castellà **Grup:** A1

Temari

El curs pretén ser una introducció a l'obra d'Erasme a partir de la lectura d'obres del període en què l'autor s'assenyala com a líder del moviment humanista europeu i portaveu de la consciència crítica i de l'exigència de reforma religiosa en l'Europa contemporània (període comprès entre l'edició aldina de l'*Adagia* -Venècia 1508- i l'aparició de Luter a finals de 1517). Seran objecte d'atenció preferent els assaigs de crítica religiosa i política publicats pels humanistes en el curs d'aquells anys: *Silenos de Alcibiades*, *La guerra es dulce para quienes no la han vivido*, *Julio II excluido del reino de los cielos*, *Elogio de la locura*, *La educación del príncipe cristiano*, *Lamento de la paz*. Ocasionalment i segons el desenvolupament del curs, l'atenció es podrà dirigir a altres textos erasmians (*Enquadríon*, altres *Adagios*, l'edició del Nou Testament i el mètode de la teologia, la polemica amb Luter sobre la llibertat de la voluntat) i la comparació amb la posició d'altres autors (especialment *La Utopia* de Tomás Moro i les concepcions políticoreligioses de Maquiavel).

Bibliografia bàsica

ERASME. *Ensayos de crítica religiosa i política*. Círculo de Lectores, 1996. (Edició de M. A. Granada)
 ERASME. *Elogio de la locura*. Alianza Editorial.
 ERASME. *La educación del príncipe cristiano*. Alianza Editorial (En premsa).
 ERASME. *Lamento de la paz*. Orbis.
 ERASME. *Adagia. Sei saggi politici in forma di proverbii*. Einaudi.
 AGUSTIJN, C. *Erasmus de Rotterdam. Vida y obra*. Barcelona: Critica, 1990 (En recomana, si us plau, la lectura d'aquesta obra abans del començament del curs).
 Posterior bibliografia primària i secundària es presentaran al començament del curs.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit. L'alumnat podrà realitzar, prèviament d'acord amb el professor, un treball escrit personal i presentar eventualment els seus resultats en una exposició oral en el conjunt del seminari.

Temes d'Història de la Filosofia IX: Leibniz i la Física Newtoniana

Màteria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professors: *Felipe Martínez Marzón*
Llengua: castellà **Grup:** B1

Temari

Les crítiques de Leibniz a la física newtoniana. Sentit, fonament, legitimitat i unitat d'aquestes crítiques

Bibliografia bàsica

1. Fonts
 Correspondència Leibniz-Clarke.
 Diversos escrits breus de Leibniz, la localització dels quals s'indica a l'libre del curs.

2. Bibliografia secundària
 MARTÍNEZ MARZÓ, F. *Cálculo i ser (Aproximación a Leibniz)*. Madrid: 1991.
 MARTÍNEZ MARZÓ, F. *Historia de la filosofía*. Madrid: 1994. (nova versió).
 MATES, E. *The Philosophy of Leibniz*. Nova York/Oxford: 1986.

Sistema d'avaluació

Prova final, a la qual, no més de comú acord entre estudiant i professor, es podrà sumar altres elements de judici.

Temes d'Història de la Filosofia X: Educació Moral i Estètica, de Fichte a Schiller

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: Sàlvi Turó Toms
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

- Les dues possibles lectures de la tercera crítica kantiana: recapitulació de la posició de Fichte en la polèmica de 1794-95 amb Schiller
- Partint de l'apropament de Schiller a *die Klassiker* (vers 1785), feix del curs se centrarà en l'estudi de les seves dues obres teòriques cabdals:
 - Les Cartes sobre l'educació estètica de l'home*, com a replicació al projecte formal de Fichte i alhora anticipació de la metafísica esteticant pròpia del romanticisme alemany
 - Sobre poesia i poesia i sentiment*, com a reconeixement de les apories de la concepció precedent
- Breu seguiment de la problemàtica anterior en alguns dels autors més immediatament influïts: Hölderlin, Schlegel.

Bibliografia bàsica

- FRANK, M. *Einführung in die frühromantische Ästhetik*. Frankfurt: Suhrkamp, 1969.
 HENRICH, D. *Der Grund in Bewußtsein*. Stuttgart: Klett-Cotta, 1992.
 KAUFMANN, F.W. *Schiller, Poet of philosophical Idealism*. Ohio: Oberlin, 1942.
 LEHMANN, R. *Die deutsche Klassiker. Herder, Schiller, Goethe als Erzieher*. Leipzig: F. Meiner, 1921.
 TAMMINIAUX, J. *La nostalgie de la Grèce à l'aube de l'idéalisme allemand*. Le Hain: M. Nizoff, 1967.
 WENTZLAFF-EGGERBERT, F. *Schiller Weg zu Goethe*. Berlin: De Gruyter, 1963.

Sistema d'avaluació

L'alumnat haurà d'efectuar una prova a la fi del curs. La nota podrà ser matizada, però no obstant, pel lliurament d'un treball voluntari sobre un tema prèviament acordat amb el professor.

Temes d'Història de la Filosofia XI: Lectura de l'Enciclopèdia de Hegel I

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** — **Despatx:** 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: Ramon Vallès Plaça
Llengua: català **Grup:** A1

Temari

Es llegiran i comentaran els tres prelegs i les dues introduccions a l'*Enciclopèdia de les ciències filosòfiques en compendi* de Hegel.

Bibliografia bàsica

HEGEL, G.W.F. *Enciclopèdia de las ciencias filosóficas en compendio*. 3a edició. Madrid: Alianza Universidad, 1996 (1830). (Trad. R. Vallès).

El llibre estarà disponible a les llibreries a partir del mes de setembre.

Sistema d'avaluació

Es comentaran i es comentaran tres preguntes entorn d'un text comentat a classe.

Temes d'Història de la Filosofia XII: Lectura de l'Enciclopèdia de Hegel II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 9 Pràctiques — Despesa 2
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Ramon Valls Pijana*
Llengua: català **Grup:** A1

Temari

Es llegiran i comentaran els tres prólegs i les dues introduccions a l'*Enciclopèdia de les ciències filosòfiques en compendi* de Hegel.

Bibliografia bàsica

HEGEL, G.W.F. *Enciclopèdia de les ciències filosòfiques en compendi*. Madrid: Alianza Universidad, 1996. [3a edició 1830] [Trad. R. Valls]

El llibre serà disponible a les llibreries a partir del mes de setembre.

Sistema d'avaluació

Es comentaran i es comentaran tres preguntes a l'entorn d'un text comentat a classe.

Temes d'Història i Filosofia de la Lògica I: Modalitat i Existència

Matèria: *Història i Filosofia de la Lògica* **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despesa 2
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Ramon Cervera Ducrocq*
Llengua: català **Grup:** A1

Objectius

Examen dels diversos aspectes lògics i filosòfics que plantegen la modalitat (en les seves diverses formes), la temporalitat i la noció d'existència.

Temari

1. Modalitat i temporalitat
2. Enunciació contrafàctica
3. Intensionalitat
4. Existència

Bibliografia bàsica

DOWTY, WALL; PETERS. *Introduction to Montague Semantics*. Reidel: Dordrecht, 1981.
 GAMUT. *Logic, Language and Meaning*. Chicago: University of Chicago Press, 1991, vol. II.
 LEWIS. *Counterfactuals*. Blackwell, 1968.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Prerequisits: Lògica II, Filosofia del Llenguatge II.

Temes de Lògica I: Sistemes Numèrics

Màteria: Lògica Cicle: II
Tipus optatiu: Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques: 2 Pràctiques: 1 Despatx: 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Enrique Casanovas Ruiz-Fornells
Llengua: castellà Grup: B1

Objectius

Construcció i caracterització dels diferents sistemes de nombres: naturals, enters, racionals, reals i complexos. Es vol explicar a quines preguntes donen resposta les introduccions d'aquests sistemes numèrics.

Temari

1. Introducció: estructures i isomorfismes
2. Nombres naturals: a) els nombres naturals com un sistema de Peano, b) els nombres naturals com a ordinals i com a cardinals
3. Nombres enters: a) la suma d'enters com a grup cíclic infinit, b) anells amb ordre discret
4. Nombres racionals: a) el cos de quocients dels enters, b) l'ordre dens sense extrems
5. Nombres reals: a) completació del cos ordenat dels racionals, b) l'ordre continu
6. Nombres complexos: a) clausura algebraica dels reals, b) cosos algebraicament tancats

Bibliografia bàsica

ENDERTON, H.B. *Elements of Set theory*. Academic Press, 1970.
 EBBINGHAUS, H.D. et al. *Numbers*. Springer-Verlag, 1990.
 GOLDSTEIN, L.J. *Abstract algebra*. Prentice Hall, 1973.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

Temes de Lògica II: Teories i Models

Màteria: Lògica Cicle: II
Tipus optatiu: Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques: 2 Pràctiques: 1 Despatx: 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Ignasi Jané Palau
Llengua: català Grup: A1

Objectius

Donar a l'alumnat un coneixement raonable dels resultats bàsics sobre la lògica de primer ordre.

Temari

El nucli central està constituït pels teoremes de completesa, de compacitat i de Löwenheim-Skolem per a la lògica de primer ordre i d'una introducció a la lògica de segon ordre. Ens ocuparem també de la relació entre la lògica formal i l'argumentació informal, de diverses maneres d'obtenir teories, del concepte de teoria axiomàtica i del d'extensió definicional d'una teoria.

Bibliografia bàsica

EBBINGHAUS, FLUM; THOMAS. *Mathematical Logic*. Springer-Verlag.
 ENDERTON. *A mathematical introduction to Logic*. Academic Press.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final

Temes de Lògica III: "Teoria Bàsica de Conjunts"

Màteria: Lògica **Cicle:** III
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Calisto Tadeso Cortés
Llengua: castellà **Grup:** A1

Objectius

Donar a l'alumnat un coneixement raonable dels resultats bàsics sobre la lògica de primer ordre.

Temari

Els nombres naturals: principi d'inducció i teorema de recursió. Conjunts infinits. Conjunts numerables. Ordres discrets, denses i continus. Caracterització de l'ordre dels nombres racionals i del dels nombres reals. Bons ordres. Cardinalitat. L'axioma d'elecció. El seguiment del curs pressuposa alguns coneixements de lògica. Concretament el contingut dels cursos Lògica I i Lògica II.

Bibliografia bàsica

VAUGHT, R.L. *Set theory. An introduction*. Birkhäuser, 1985.
 MOSCHOVAKIS, Y.N. *Notes on Set Theory*. Springer, 1994.
 FRAENKEL, A. *Abstract set Theory*. North Holland, 1968.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final.

Temes de Lògica IV: Àlgebres de Boole i Lògica

Màteria: Lògica **Cicle:** III
Tipus: optativa **Crèdits:** 4 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** 1 **Despatx:** 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Ramon Jansana
Llengua: català **Grup:** B1

Objectius

En primer lloc, l'objectiu del curs consisteix en la presentació de les àlgebres de Boole i la seva relació amb la lògica. En segon lloc en el desenvolupament de la visió algebraica de la lògica.

Temari

1. Àlgebres de Boole
2. Homomorfismes i congruències
3. Filtres i ideals. Ultrafiltres
4. Àlgebres de Boole i lògica proposicional
5. Àlgebres de Boole amb operadors
6. Àlgebres de Boole amb operadors i lògica modal
7. Lògiques proposicionals i àlgebra

Bibliografia bàsica

HALMOS, P. *Lectures on Boolean algebras*. Berlin: Springer-Verlag, 1974.
 JANÉ, I. *Àlgebres de Boole y Lògica*. Barcelona: Publicacions de la UB, 1989.
 JANSANA, R. *Una introducció a la Lògica Modal*. Madrid: Tecnos, 1990.

Sistema d'avaluació

Exercicis al llarg del curs i examen final.

Teologia Natural I: Ateneisme i Existència de Déu

Màteria: *Metafísica* Cicle: II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Ignasi Guàrdia*
Llengua: *castellà* Grup: A1

Temari

1. Constatment natural de Déu
2. Ciència i ateisme
3. Déu i la llibertat
4. Els camins de la transcendència intrascendena

Bibliografia bàsica

FABER, C. *Introducció all'ateisme modern*. Roma: 1968.
 FORMENT, E. *El problema de Déu en la metafísica*. 2a ed. Barcelona: 1988.
 GILSON, E. *Déu y la filosofía*. Buenos Aires: 1945.
 GONZÁLEZ, A. L. *Teología natural*. Pamplona: 1985.
 SAYES, J. A. *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. Pamplona: 1994.
 VERNEUAX, R. *Lecciones sobre el ateísmo contemporáneo*. Madrid: 1971.

Sistema d'avaluació

Examen final i treball optatiu.

Teologia Natural II: Déu, Món i Home

Màteria: *Metafísica* Cicle: II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Eusebi Forment Giró*
Llengua: *castellà* Grup: A1

Temari

1. Definició metafísica de Déu
2. El nom propi de Déu
3. La vida divina
4. El conatament diví. L'exemplarisme
5. La voluntat divina
6. La potència creadora
7. Déu i el món
8. Déu i l'home
9. Déu i el mal
10. Déu i la llibertat de l'home

Bibliografia bàsica

CANALS, F. *Història de la filosofia medieval*. 4a ed. Barcelona: Herder, 1993.
 FORMENT, E. *El problema de Déu en la metafísica*. 2a ed. Barcelona: PPU, 1988.
 FORMENT, E. *San Anselmo*. Ediciones del Orto, 1995.
 LOBATO, A.; SEGURA, A.; FORMENT, E. *El pensamiento de Santo Tomás de Aquino para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1996. Vol 1, *El hombre en cuerpo y alma*.
 SAHAGUN LUCAS, J. *Dica, horizonte del hombre*. Madrid: Bae, 1994.
 SAYES, J. A. *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. Pamplona: EUNSA, 1994.
 VV.AA. *Sanctus Thomas de Aquino*. Libreria Editrice Vaticana, 1995.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari desenvolupat. Un treball de curs opcional.

Qüestions de Metafísica I: La Metafísica Presocràtica I

Màteria: *Metafísica* **Cicle:** II
Tipus: *oponible* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Deputats 1*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professorat: *José Manuel García de la Mora*
Llengua: *castellà* **Grup:** B1

Temari

1. Cosmogonies, teogonies primitives. Hèmer i Héstode
2. Els orígens: L'Orígenes i les cultures més antigues
3. Parmènides i Heràclit

Bibliografia bàsica

ALEGRE GORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos
 BARNES, J. *The presocratic Philosophers*. Londres: 1962.
 BUENO, G. *La metafísica presocrática*. Madrid: 1974.
 DIELS, H. *Doxographi Graeci*. Berlín: 1879.
 DIELS, H.; KRANZ, W. *Die Fragmente der Vorsokratiker*. Berlín: T 10a edició. 1960.
 EGGERS; LANG. *Los presocráticos*. Madrid: Gredos
 JAEGER, W. *La teología de los primeros filósofos griegos*. Mèxic: F.C.E.
 KIRK, G. S.; RAVEN, E.; SCHOFIELD, M. *The presocratic philosophers*. Cambridge.
 STOKES, M.C. *One and Many in Presocratic Philosophy*. Washington.

Sistema d'avaluació

Un treball, exercicis de comentari i examen final.

Qüestions de Metafísica II: La Metafísica Presocràtica II

Màteria: *Metafísica* **Cicle:** II
Tipus: *oponible* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Deputats 1*
Departament: *Filosofia Teòrica i Pràctica*
Professorat: *José Manuel García de la Mora*
Llengua: *castellà* **Grup:** B1

Temari

1. Els pluralistes
2. Empèdocles i Anaxàgores
3. Demòcrit i Epicurisme
4. Diògenes d'Apol·lònia

Bibliografia bàsica

ALEGRE GORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos.
 BARNES, J. *The presocratic Philosophers*. Londres, 1962.
 BUENO, G. *La metafísica presocrática*. Madrid, 1974.
 DIELS, H. *Doxographi Graeci*. Berlín, 1879.
 DIELS, H.; KRANZ, W. *Die Fragmente der Vorsokratiker*. Berlín, 1960. 10a edició
 EGGERS; LANG. *Los presocráticos*. (vol.) Madrid: Gredos
 JAEGER, W. *La teología de los primeros filósofos griegos*. Mèxic: F.C.E.
 KIRK, G.S.; RAVEN, E.; SCHOFIELD, M. *The presocratic philosophers*. Cambridge
 STOKES, M.C. *One and Many in Presocratic Philosophy*. Washington.

Sistema d'avaluació

Un treball, exercicis de comentari i examen final.

Teoria de la Racionalitat I: El Plantejament Racionalista

Màteria: Teoria del Coneixement **Cicle:** II
Tipus: optatiu **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: José Luis Arce Carrascosa
Llengua: castellà **Grup:** A1

Objectius

Introducció als problemes crítics de la filosofia de la modernitat amb especial atenció a Descartes.

Temari

1. Raó i mètode en la modernitat. Plantejament històric-sistemàtic
2. Mètode i filosofia primera en Descartes
3. El mètode en sentit intern. Sentit de les Regles
4. El desenvolupament del mètode cartesí
5. Raó i metafísica en les *Meditacions*
6. El dubte com actitud crítica, i la fonamentalitat del *cogito*
7. Coneixement i idees

Bibliografia bàsica

DESCARTES. *Regles para la direcció del esperit*.
 DESCARTES. *Meditaciones metafísicas*.
 BECK, L. J. *The Metaphysics of Descartes*. Oxford: 1965.
 BECK, L. J. *The Method of Descartes*. Oxford: 1964.
 MARION, J. L. *Sur l'Ontologie grise de Descartes*. Paris: Vrin, 1975.
 MARION, J. L. *Sur la théologie blanche de Descartes*. Paris: PUF, 1981.

Sistema d'avaluació

Examen.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

El curs incidirà molt especialment en l'anàlisi dels textos fonamentals.

Teoria de la Racionalitat II: Raó i Metafísica en Kant

Màteria: Teoria del Coneixement **Cicle:** II
Tipus: optatiu **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professorat: José Luis Arce Carrascosa
Llengua: castellà **Grup:** A1

Objectius

Delimitació del concepte kantí de raó i racionalitat.

Temari

1. Introducció general al concepte de "raó"
2. El plantejament crític kantí: pensar i conèixer. Enteniment i raó
3. La concepció kantiana del subjecte i el problema de l'objectivitat
4. Funcions i interessos de la raó
5. El paper de les idees
6. *Ordo rationalis* i sistema

Bibliografia bàsica

KANT, E. *Crítica de la raó pura*.
 KANT, E. *Prolegómenos a toda metafísica del porvenir*.
 FINK, E. *Todo y nada*. Buenos Aires: 1964.
 HEIDEGGER, M. *Kant y el problema de la metafísica*. Mèxic: 1973.
 HEIDEGGER, M. *La pregunta por la cosa*.
 PATON, H. J. *Kant's Metaphysics of Experience*. Londres: 1965.
 PHILONENKO. *L'oeuvre de Kant*. París: 1969.

Sistema d'avaluació

Examen.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

El curs incidirà molt especialment en l'anàlisi dels textos fonamentals.

Crítica del coneixement I

Màteria: Teoria del Coneixement **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professors: Jordi Sales i Coderch
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

La situació teòrica a Kant, Husserl i Heidegger.
 Crítica, fenomenologia i psicologia cognitiva –la noció de representació i els seus problemes–.
 El treball del curs consistirà principalment en una lectura comentada a classe de la *Metodologia Transcendental* (segona part de la *KV*), *La filosofia com a ciència estricta* i la *Carta sobre l'Apocalipse*.

Bibliografia bàsica

SALES, J. *Coneixement i situació*. Barcelona: PPU, 1990.
 BECH, J.M. *La recerca del sentit i l'experiència del temps*. Barcelona: Anthropos, 1991.
 ESQUIROL, J.M. *Responsabilitat i Món de la vida*. Barcelona: Anthropos, 1992.

Sistema d'avaluació

Quatre comentaris de text i una breu memòria de cinc pàgines sobre el conjunt del curs.

Crítica del Coneixement II

Màteria: Teoria del Coneixement **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:**
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques:** — **Despatx:** 2
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica
Professors: Jordi Sales i Coderch
Llengua: català **Grup:** B1

Temari

Definició, autoneixement i mètode.

La teoria de la descripció com a fil conductor de la lectura de Plató i de la crítica aristotèlica al platonisme. La situació de l'evidència entre mètode, ciència i filosofia primera al cartesianisme.

El treball del curs consistirà principalment en una lectura comentada a classe del *Còsmos* i del *Discurs del mètode*.

Bibliografia bàsica

SALES, J. *Coneixement i situació*. Barcelona: PPU, 1990.
 FRIEDLANDER, P. *Platón. Verdad del ser y realidad de la vida*. Madrid: Tecnos, 1989.
 GUTHRIE, W.K.C. *Historia de la filosofía griega*. Madrid: Gredes, 1990, vol. IV i V.
 GARIN, E. *Descartes*. Barcelona: Crítica, 1989.
 SHEA, W.R. *La magia de los números y el movimiento*. Madrid: Alianza Universidad, 1963.

Sistema d'avaluació

Quatre comentaris de text i una breu memòria de cinc pàgines sobre el conjunt del curs.

La fenomenologia entre Husserl i Heidegger

Tipus: *Llibre electió* Crèdits: 6 Període lectiu: 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Després: 3

Departament: *Història de la Filosofia, Ètica i Filosofia de la Cultura*Professors: *Francesc Perera*Idioma: *castellà*Grup: *A1*

Temari

1. La màxima fenomenologia: "a les coses mateixes" i el projecte fonamentador de Husserl
2. Intencionalitat: reducció, ideació, constitució
3. La crítica immanent de Heidegger a la fenomenologia de Husserl
4. El mètode fenomenològic de Heidegger
5. Existència: anàlisi de la quotidianitat i ontologia fonamental

Bibliografia bàsica

HEIDEGGER, M. *El ser y el tiempo*. Mèxic: FCE, 1971—, *Prolegomena zur Geschichte des Zeitbegriffs* Frankfurt: Kastermann, 1979.
[Gesamtausgabe n. 20]HUSSERL, E. *La idea de la fenomenologia. Cinco lecciones*. Mèxic: FCE, 1982.—, *Ideas relativas a una fenomenología pura y una filosofía fenomenológica*. Mèxic: FCE, 1962.

Sistema d'avaluació

Examen final